

Leonardas Kerulis 88.V.15
5828 So. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629

Free Lithuania

2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 or 839-5531
Second Class Postage Paid
At Chicago, Illinois
Atskiro nr. kaina 50 ct.
Single Copy 50 cents

Tu pulkus okeana melsvasis —
Žaisdama vejas bangą bangą...
„Mes pakilsim ir kelią atrasim
I tą kraštą vardu — Lietuvai“

Skrenda paukštis virš marių aukšinių...
Kilk aukščiau, skrisk greičiau link aušros!
Tavo veida ir sparną plieninį
Nor matyti laukai Lietuvos!

EINA XL METUS

1987 LIEPÄ - JULY 23

Nr. 14 (1511)

TAIKOS MIRAŽAS

Dr. JONAS KUNCA

Kaip paklydusiam dykumoj, oazės mirażas atrodo jo išsigelbėjimas, taip Vakarai mato taiką, ten kur jos nėra - dabartiniam Trečiojo Pasaulinio Karo laikotarpyje, kada yra sprendžiamas žmonijos ateitis.

Kad šis karas yra visiškai skirtingas nuo praėjusių karų, kad vietoj žygiuojančių armijų ir bombardavimų priešas yra pralaužęs Vakarų frontą daugelyje vietų marksistinių revoliucijų pagalba, tas visai nemažina jo pavojingumo. Priešingai, ši nauja Maskvos taktika desorientuoja demokratinių pasaulį ir tuo ji laiko suparaliuotą, bejėgį.

Teisingai prancūzų historikas-filosofas Jean-Francois Revel pastebi savo knygoje "How Democracy Perish" kad Vakarai nesugeba sustabdyti raudonųjų antplūdį, nes nepažįsta vartojamų totalitarinio marksizmo metodų. Demokratinis kraštų įstatymai yra pritaikomi demokratinės laisvės griovėjams - marksistams, kurie prisidengę demokratine laisve, niekeno netrukdomi ją griauja.

Sensacijų ištroškusi spauda užpildo savo pirmuosius puslapius antros ar trečios eilės žiniomis ir iš be-reikšmių dalykų padaro aktualiausias momento problemas, į kurių sprendimą įsivėlę parlamentariai nebūtinai laiko nagrinėti pagrindinės svarbos reikalus.

Ką daro dabar Š. Amerikos parlamentariai, kada pasaulis yra mirtinam pavojui? Jie mėnesių mėnesius tardosi Irano ginklų pardavimo skandalą, kad surasti, ar prezidentas yra sulaužęs krašto įstatymą ar ne, lyg tas turėtų svarbos dabartinės pasaulinio konflikto sąlygose. Tokie dalykai, kaip Irano afera, dabartiniame momente neturi jokios reikšmės. Yra neatleistina klaida, kad Vakarų vadai, Š. Amerika, vietoj imtis tinkamų apsigynimo priemonių, leidžia veltui laiką tokiems menkiesiems. Amerika ir pasaulis yra mirtinam pavojui, kurio pašalinimui yra reikalinga suplanuoti ilgalaikę strategiją ir užsienio politiką.

Per mažai kreipiama dėmesio ir į atominių raketų pašalinimą iš Europos ir to pasekmes. Čia Gorbachevas

gali tik laimėti, aišku, Vakarų sąskaiton. INF (Vidutinės distancijos branduolinių jėgų) atitraukimas iš Rytų-Vakarų Europos, jei jis būtų priimtas, paliktų Maskvą su daug didesniu skaičium trumpos distancijos atominių raketų (SRINF) ir su tris kartus didesniu konvencionalinėm karinėm jėgom. Gorbachevas neišsiaiškina, ar žada atitraukti tas trumpos distancijos raketas po susitarimo dėl INF raketų ratifikacijos Amerikos kongrese. Visiem yra žinoma rusų pažadų vertė. O kas būtų, jei Maskva "pamirštų" savo pažadą? Iš antros pusės, net ir atitraukus SRINF raketas, Rusija liktų su 3 kart skaitlingesne armija, karo lėktuvais ir tankais. Buvusi apsaugota Europa, liktų išstatyta rusų grasinimui ir spaudimui, o gal ir karinei adventūrai.

Apie tai užsiėmęs prezidento puolimu Amerikos politikai neturi laiko rimčiau pagalvoti. Tas vaikiškas entuziazmas skubėti išnaudoti "puikią" progą ir susitarti su rusais, kol Maskva to nori, neleidžia trumparegiams Amerikos politikams suprasti Gorbachevo noro susitarti priežastis. Maskvos vadai, jei ir nėra joks išminčius, tai vis dėl to daug gudresnis už Amerikos senatorius ir kongreso narius, priėjo prie logiškos išvados, kad, jei Rusija nori pirmą kartą karinėje srityje, ji privalo arba pralaukti Vakarų modernių ginklų gamyboje, arba taip nusiginkluoti, kad Maskvos pusę liktų geroka militarinės jėgos persvara, kuri būtų pakankama toliau atbaidyti Vakarų nuo pasipriešinimo rusų ofensyvai visuose frontuose. Kadangi apsiginklavimo lenktynės yra brangios ir jų rezultatas visai netikras, Gorbachevas pasiliko prie antros jam parankesnės galimybės - dalinio nusiginklavimo.

Dėl to toks susitarimas gali būti naudingas vien Maskvai. Trečias Pasaulinis Karas dėl jo nesustos, net nei apstos. Tik nežinia, kurioj vietoj Maskva sustiprins savo puolimą. Gudrus agresorius puola, kur yra mažiau pasipriešinimo, bet ne ten, kur priešas laukia pasiruošęs.

Vakarų taikos mirażas yra deliuzija ir dar labai pavojinga.

Birželio 18 d. JAV prezidentas Reaganas Baltuose Rūmuose priėmė Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komiteto atstovus ir Lietuvos diplomatinės tarnybos šefą dr. Stasį Bačkį. Delegacijai vadovavo vysk. Paulius Baltakis. Prezidentas pareiškė, kad jis gerai pažįsta Lietuvos tikinčiųjų būklę ir užjaučia tuos žmones Lietuvoje, kurie gina žmogaus teises. Nuotraukoje iš kairės: J. Vaitkus, A. Nešienė, J. Kavaliūnas, vysk. P. Baltakis, prezidentas Reaganas, dr. St. Bačkis, L. Stukienė, kun. K. Pugevičius ir ses. I. Marijošaitė.

OFFICIAL WHITE HOUSE PHOTOGRAPH 18 JUN 87 C41381-17

rie karą pralaimėjo, o pagrindinė taisyklė turėtų liesti visus karo dalyvius lygiai. Dabar Nurembergo praneši - mas kokiame kariniame nuotykių ieškotojui yra aiškus: vienintelis nusikaltimas yra - pralaimėti. Ar načiai buvo blogesni už kitus? Sąjungininkų nusikaltimai, kurie patogiai užmiršami ar išmintingai paaiškinami, turėtų įjungti plataus masto vokiečių miestų ir miestelių bombardavimus,

Morgenthau planą ir svarbiausia genocidą Rytų ir Vakarų Prūsijoje, Pomeranijoje ir Silezijoje. Pokariniai teismai gal turėjo jo pademonstruoti, kad kai kurios elgesio normos yra ne toleruotinos net ir karo metu, tačiau teismų naudojimas keršto sumeti - mams ar politiniams tikslams pastatė visą teisminį procesą į paniekos vietą, baigia autorius.

A. P.

KADA BERLYNO SIENA BUS NUGRIAUTA ?

Š. m. birželio mėn. pirmoje pusėje prez. R. Reagan, lankydamasis Vakarų Berlyne, šio miesto 750 metų sukakties proga, kalbėdamas prie Branderburgo vartų, kurie skiria Berlyną į dvi dalis, tarp kitko pasiūlė p. Gorbachevui atvykti prie šių vartų ir nugriauti šią sieną taikos, laisvės ir visuomenės gerovės vardan.

Maskva į tą pasiūlymą tuoj atsiliepė, kad, esą, prez. Reaganas nori atnaujinti "šaltąjį karą". Vadinasi, tas dabar veik visame pasaulyje populiariai vadinamos "Gėdos sienos" nugriovimo klausimas Maskvai visai nediskutuotinas. Ir tai visai suprantama. Jei raudonieji Kremliaus valdovai po ilgų svarstymų priėjo išvados, kad tik tokia siena gali sustabdyti bėgančių iš Rytų Vokietijos ir Vakarų sriautą, tai kaip jis dabar jos griau? Vien tik 1961 m., prieš pastatant sieną, į Vakarų atbėgo virš 200,000 žmonių. Tokiu

faktų akivaizdoje, ko gi verta komunistų propaganda apie jų sukurtą komunistinį rojų? "Rojų" iš kurio masiniai bėga rizikuodami savo gyvybes per minų laukus, spygliuotas vietas, ištreniuotų šunų ir čekistų saugomą ruožų.

Maskva, be abejo, žinojo, kad 20-tam amžiuje atsitvėrimas nuo Vakarų pasaulio tokia siena jai ir jos valdymo sistemai garbės nedarys, tačiau ji nerado kitos išeities. Jie pasistatė sau paminklą. o Vakarai ją teisingai pavadino "Gėdos siena". Prieš tai jie užleido, rodosi, W. Churchillio pavadintą "Geležinę uždangą", kad apsisaugotų nuo Vakarų pasaulio sklindančių tikėjimo, laisvės, kultūros ir civilinių teisių, idėjų.

Kaip žinome, Didžioji Kinų siena, nusitęsianti net 1,400 mylių, buvo baigta statyti apie 210 m. prieš Kristaus gimimą. Kinai ją statė eilę metų, kad

apsisaugotų nuo tuo metu juos puldinėjančių įvairių klajoklių tautų. Tuo tarpu Maskvos raudonieji carai pastatė savo sukurtos komunistinės santvarkos gėdos paminklą 1961 m. dvidešimtojo šimtmečio mokslo, meno, kultūros ir civilizacijos žydėjimo laikotarpyje. Tuo jie uždėjo pasaulio istorijoje savo santvarkai gėdos dėmę, kurios jokie jų dokumentų ir istorijos klastotojai nesugebės ištrinti.

Leninas numatė komunistinės santvarkos silpnumą ir jos neprimtimumą. Todėl jis tuoj po revoliucijos 1917 m. spalio 9 d., tą pačių metų gruodžio mėn. pabaigoje, įsteigė kom. santvarkai saugoti slaptają policiją su neribotomis teisėmis, pavadinta "Čeka". Vėliau ji buvo pavadinta GPU, NKVD, MVD, o dabar vadinama KGB. Jos kadrai daugiausia formuojami iš žiaurių sadistų, teroristinės prigimties asmenų. Jų neapbrėžta galia, teroru, kankinimais ir žudymais "liaudies priešų" ir laikosi komunistinė santvarka.

Taigi, komunistų "rojus" saugomas ir laikosi tik "geležinėmis" uždangomis, čekistų armijomis ir aukštomis mūro sienomis. Kai grūs komunistinė santvarka, tada tik bus panaikinta "Čeka" - KGB ir nugriauta Berlyno siena!

J. K-gys

jos prezidentu, austrų tauta jį toms pareigoms išrinko. Žydai tačiau jo persekioti nesiliovė ir pasiekė to, kad dabartinė šio krašto Reagano administracija, ypatingai palanki Izraelio interesams ir jo politikai, kad K. Waldheimo lankymasis šiame krašte yra nepageidaujamas. Pats K. Waldheimas ir austrų tauta pasijuto įžeista tokiu Amerikos vyriausybės nutarimu ir aišku, žino keno čia nuo pelnas.

Kaip žinome, jokiame teisme K. Waldheimui byla nebuvo iškelta, jis nebuvo teistas ar kaltu pripažintas, todėl, pagal Vakarų pasaulio teisės sampratą, jis ir negali būti laikomas kaltu. Gi, kad Amerika paskelbė K. Waldheimą "persona non grata" tai turėtų būti dėl to, kad jos teisinėje sistemoje pradėjo siausti labai neaiškūs vejai.

Kai buvo paskelbta, kad K. Wald-

(Nukelta į 6 psl.)

GANA VEIDMAINIAUTI

Tie, kurie kritikuoja Austrijos prezidentą Waldheimą, parodo nemažą veidmainystę. Taip rašo britų politinis žurnalas "The Economist" birželio 27 d. Popiežius priėmė Waldheimą ir dėl praktiškų sumetimų. Jis yra išrinktas prezidentu katalikiškos valstybės - Austrijos, kurią popiežius lankys ateinančiais metais. Vatikanas žiūrį į Waldheimą, kaip į žmogų, kuris padėjo išlaikyti pasaulyje taiką, būdamas Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi.

Toliau žurnalas rašo, jog popiežius priimdamas Waldheimą, atsisakė jungtis prie tų kraštų, kurie jį boikotuoja. Jų tarpe JAV, kurios balandžio mėn. uždraudė Waldheimui lankytis. Savo elgesiu popiežius lyg kritikuoja tokį boikotą. Jeigu 54 nuošimčiai tvarkingų, demokratiškai balsuojančių žmonių išrenka į aukščiausią vietą asmenį, kuris anksčiau, kaip tarptautinis pareigūnas, buvo išrinktas visų didžiųjų pasaulio kanceliarijų, keista žiūrėti, kaip jį boikotuoja valstybės, kuriuos anksčiau toleravo ir net plojo tokiems, kaip Aminas, Ceausescu ar Markos, Ruikia prisiminti, kad Waldheimas į Ameriką neįsileidžiamas pagal įstatymą, kuris atsirado tik 1978 m. Vakarų demokratijos, kada joms buvo naudinga, ignoruodavo nacių ryšius praelyje. Klaus Barbie buvo tapęs Va-

karų agentu. Mokslininkai, kurie dirbo nacių Vokietijai, padėjo Amerikai pasiekti erdves, rašo žurnalas, klausdamas: ar ši kampanija prieš Waldheimą yra pavėluotas kalčių atlyginimo troškimas ar madinga atpirkimo ožių medžioklė?

Idomiai į šią medžioklę žiūri Cinna Lomnitz, gyvenanti Bahia mieste, Brazilijoje. Ji rašo, kaip į senus nusikaltimus žiūrėjo pranašas Mozė. Jis laikė savo tautos žmones dykumoje net 40 metų, kol jie užmiršo savo asmeninius pergyvenimus vergijoje Egipto žemėje. Liko tik bendra vergijos neapykanta, tačiau joks Egipto faraonas ar vergų prižiūrėtojas nebuvo teisiamas. Kai kurie nusikaltimai yra tokie dideli, kad bausmę už juos geriausia palikti Dievui, rašo autorė. Jau praėjo 40 metų nuo karo pabaigos. Barbie dabar jau senas žmogus. Dalinai jis pats yra nacizmo auka, jo įrankis, kankinimo instrumentas. Žmonijaikai kurie prisiminimai nėra reikalingi. Ar žmonės amžinai turi prisiminti Alamo, Pearl Harbour ar Hirošimą? Kokia iš to nauda?

Panašiai apie karo nusikaltimus svarsto Pietų Afrikos Johannesburgo gyventojas Richard Doehering, klausdamas, kodėl į teismą statomi tik vokiečiai nusikaltėliai. Visi Nurembergai ir kiti teismai palietė tik tuos, ku-

Kai kurie žydų ekstremistai, tiek išsisiūbavo "nacių" persekiojime ir jų gaudyme, kad numatytas savo aukas persekioja ir jas vejasi veik per visą pasaulį.

Tam geras pavyzdys yra dabartinis, neseniai išrinktas Austrijos prezidentas K. Waldheimas persekiojamas. Kai jis buvo išrinktas ir nuo 1972 m. pradžios iki 1981 m. pabaigos ėjo Jungtinių tautų generalinio direktoriaus pareigas, žydai prie jo ne kibo ir jo nusikaltimų nekėlė. Jie pradėjo jį "garbinti" tik paskutiniai-

siais metais, o ypač jam pasiskelbus kandidatu į Austrijos prezidentus.

K. Waldheimas, būdamas J. T. gen sekretoriumi pasisakė ir už arabų teises Palestinoje. Spėjama, kad tas nepatiko Izraeliui ir žydai pradėjo knistis po jo praeitį, kaltindami jį bendradarbiavimu su naciais. Austrų tauta ir nei viena jų pokario vyriausybė K. Waldheimo jokiais karo nusikaltimais nekaltino. Todėl ir nežiūrint Izraelio, o ypač J. A. V.-bių žydų išvystytos stiprios propagandos prieš K. Waldheimo išrinkimą Austri-

PASAULINIAI ĮVYKIAI TARP LIETUVIŠKŲ PATARLIŲ

VILIUS BRAŽĖNAS

PASTARASIS INVESTIGACIJŲ TEATRAS IŠKELIA ĮVAIRYBĘ MINČIŲ IR PROGU

Vienas gan populiarius amerikietis humoristas remia savo monologus nusiskundimais, jog, girdi, niekad iš niekur nesusilaukiąs "pagarbos". Jeigu tai būtų tiesa, reiktų pirmiausia įtarti, jog taip yra todėl, kad jis neturiko mikių draugų grupės, kuri kartkartėmis jį viešai paliaupsintų. Antra galimybė yra ta, kad jis nenusifotografuoja su prezidentu, valstybės sekretorium, ar bent jau su senatoriais ir kongresmanais.

Tačiau, kas darytina lietuviui, užkampio žurnalistui, kad neatsidūrus panašion "be jokios pagarbos" padėtin? Ypač, kai neturi kolektyviai pasidžiažančios kultūrinės kompanijos, kuri laikosi principų išreikštų lietuviškoje patarlėje – "Ir arklys arklio už dyka nekaso". Padėti ap sunkina, jei priedu nesilaukiamai fotogeniškas politiniai, kad nusifotografavus suaukštaitis valdžios žmonėmis, "lietuvių draugais". Aišku, jog tokiu atveju pagarbumas nebūna vertas net kiauro nūlio.

Ne visai taip! Išėjus yra dar vienoje lietuviškoje patarlėje "Kas pakels šuniukui uodegę, jeigu ne pats?"... Todėl šis užkampinis žurnalistas, neiškenčia nepasinaudojęs naujaisiais įvykiais išgyti "pagarbūm" pasigyrimui, jei ne išmintimi, tai bent jau pramatymu. Belieka viltis, žinoma, jog lietuviško "establišmento" kultūrininkai neprisimins dar kitą lietuvišką patarlę – "Pasitaikė, kaip akiai vištai grūdas". Tačiau ir tam yra atsakymas: "Ne kiekvienai ir akiai vištai pasitaiko..."

Proga tam suteikė "Irano-Contrą" apklausinėjimai ir JAV Marinių pulkininko Oliver North nelauktai iškilęs nepaprastas populiarumas tautoje, bei netikėtas visuomenės pritarimo pagalba Nicaraguos antikomu

The Birch Log

Ponas Wright Klęsta

JOHN F. McMANUS

Belmont, Mass. – Atstovų Rūmų Pirmininkas (House Speaker) Jim Wright (demokratas iš Texas) neseniai lankėsi Sovietų Sąjungoje. Tenai jis pasirodė valstybės kontroliuojamoje televizijoje ir žiūrovams pasiūlė atlapo segtuką rodantį Jungtinių Valstybių ir USSR sukryžiuotą vėliavą. Ponas Wright laisvė aiškina savo veiksmus, pasiūlymas "iš tikrųjų buvo skiriamas Rusijos televizijos žiūrovams... mėginimas ištiesti draugiškumo ranką vidutiniam Sovietų pilietui, kuris stebėjo..."

Atstovų Rūmų Pirmininkas Wright sakosi buvo nustebintas, J.V. televizija ir spaudos žinių vaizgai matė sovietų perdavimą ir pasiūlė amerikiečiams. Asmuo, kuris po vice prezidento yra sekantis perimti prezidento pareigas, reaguoja "į daug reikalavimų amerikiečių televizijos žiūrečių ir skaitytojų" siūsdamas jiems segtukus kaip jis pabrėžia "simbolį taikos ir draugiškumo."

"Vidutinis Sovietų Pilietis"

Eiliniai žmonės, kurie gyvena anapus komunistų sienų, dažnai panaudoja kandy humorą mėginami padaryti gyvenimą labiau pakenčiamą. Jie paguodžia vienas kitą panašiomis istorijomis, kaip apie seną kunigą, kuris buvo paklaustas ką jis darytų kuomet valdžia atidarytų rubę – žius. Nedvejodamas jis pareiškė, "aš lipčiau į medį."

"Liptum į medį? Kodėl?"

"Kad išvengtų atplūdlžio."

Be abejo, reikalas tame "kad vidutinis Sovietų pilietis", kuriam ponas Wright skiria savo siekimą taikos, netikėtai, kad yra taikingas, bet ir nusistatęs prieš komunizmą. Visą laiką gyvenęs sąlygose, kuriose Dievo duotos teisės paneigtos, jam nereikia sakyti, kad komunizmas yra klaidas, arba kad tikrieji gynėjai (propagutojai) "taikos ir draugiškumo" yra jo draugai. Jis, taip pat, žino, kad pirminiai priešai yra jo tautos vadai, kurie yra jį paverę. Jim Wright, tikriausia, visa tai turi žinoti.

Visiškai Atvirkščiai

Pono Wright madingas posterinavimas Sovietų televizijoje yra daugiau negu nežalingas klaidingas sup

nistams pakilimas. LAISVOSIOS LIETUVOS, 1987 m. birželio 10 d. "Įvykiai ir Mintys" straipsnyje buvo parašyta:

"Kongreso inkvizicija tardant JAV antikomunistus... neina visai taip, kaip kairiesiems norėtųsi... eilė konservatyvių žurnalistų nurodo dar ir tai, kad JAV kairieji gal išsišaukė vilką iš miško". Jie davė progos patriotams pagaliau padaryti tai, ko prezidentas nepadarė. Iššaukti liudininkai pagaliau paaiškino JAV visuomenei, kad tie "Contras", kodėl būtinai juos remti JAV saugumui užtikrinti, kaip per Raudonuosius Sandinistus Sovietai gali sukelti chaosą Amerikos žemyne, iki Meksikos imamai."

Štai, vakaro žiniose, dieną prieš rašant šį straipsnį, net pro-maskvinės televizijos tinklų žinios pranešė, jog staiga, matomai dėka kongresinių inkvizicijų, ypač plk North kietų liudijimų pasėkoje, tautoje smarkiai pasikeitė nuotaikos Nikaraguos laisvės kovotojų naudai. Mes galėjome pastebėti, jog ligi šiolie, aišku kairiosios žinybos dėka, daugelis žmonių nežinojo, kas tikrumoje vyksta Nikaraguoje, net nesuvokdami, kurie ten yra JAV draugai ir kurie priešai. Jau eilė metų JAV didžioji žinyba (ko gerio pamokyta Raudonojo koriko Michailo Sušlovo, kurs Lietuvos partizanais vadino "banditais" ir "teroristais"), šmeižė "Contras" prisegant jiems "samozistų", "teroristų" bei "bandytų" (thugs) etiketas.

Staiga, nuo kokių 70% (jei tikėti žinybai jos nuotaikų apklausinėjimui apskritai), buvusius nusistačiusius prieš JAV politiką Centrinėje Amerikoje, nuotaikos pasikeitusios į 42% už, 42% prieš, su 16% dar neapsisprendusių. Kiti rezultatai rodo net persvarą už

ratimas apie Rusijos gyventojų sąlygas. Pagalvokime ką vidutinis Ivan ar Marina manys pamatę tokį pasaldytą visiškai atvirkštinį įvertinimą duotą vieno galingo Jungtinių Valstybių vado. Yra tikra, kad jis buvo palydėtas šypsanočio Sovietų valdininko. Visos viltys ką Ivan'as tikėjosi iš Amerikos, žlugo.

Bet Atstovų Rūmų Pirmininko vaidinimas, greičiausia yra daug žalingesnis čia, Amerikoje. Jis Pridėjo didelės svarbos labai paplitusiai pavojingai ir klaidingai pažiūrai, kad tikroji taika galima atsiekti kreipiantis į Kremliaus vergus. Savo veiksmu jis sutvirtino tos kraujuotos tironijos vadus. Jo buvimas, nekreipimas dėmesio į priverčiamųjų darbų stovyklas (gulags), geležinę uždangą, barbariškus užpuolimus kaimyninių valstybių (Afganistanas paskutiniu metu), rėmimą terorizavo visame pasaulyje.

Taip pat, ponas Wright su savo sukryžiuotų vėliavų segtuku užteršė Amerikos vėliavą. Laikė septyniasdešimt metų Sovietų valdžios įvykdyta daugiau milijonų politinių nužudymų, bilijonai laikomi vergijoje, išplėte žmonijos nerimą ir vargą daugiau negu kokia kita valdžia mums žinoma. Senos garbingos vėliavos (Old Glory) sugretinimas su komunistų kūju ir priekalnu yra mūsų tautos įžeidimas ir taip pat kiekvieno amerikiečio.

Griaujamieji Tikslai

Prieš trisdešimt metų vieno pasaulio šalininkai arogantiškai tapo užtarėjais susijungimo Jungtinių Valstybių ir USSR, kaipo milžinišką žingsnį, vedantį į pasaulio valdžią. Kai kurie net išreiškė viltį, kad Jungtinės Valstybės pradės krypti į kairę, o USSR kryps į centrą, kad palengvėtų įkūrimas nepriklausomybės naikinančios milžiniškos valstybės (super state).

Ir ponas Wright šuolis į atlapo segtuką ir jo daugiau kaip trisdešimt metų buvimas ryžtingu liberalu Kongrese gelbsti šitiems griaujamiesiems tikslams. Klausimas yra: ar jis tik nežinaš (ignorant), ką jis daro?

© 1987 The John Birch Society Features

pagalbą "Controms". Iš kilo naujas fenomenas – "Oli-manija". Per visą kraštą persirito staiga pratrūkusi patriotizmo ir iš žinybos priespaudos išsivadavusio anti-komunizmo bangą "Oli-manija" žinyba pavadino potvynį viešai reikšiamos paramos kietam, kautynėse užgrūdintam, JAV kariui, kurs pagarbiai, bet vyriškai laikėsi prieš žinybos ir Kongreso kairių jam suruoštą inkvizicinį tribunolą. Pagarbą jam iššaukė ir tai, kad jis neatlaidžiai gynė patriotizmą, nurodė Sovietų pavojų ir nei kiek neatsiprašinėjo už savo veiksmus JAV saugumui bei Nikaraguos laisvei nuo Sovietų užtikrinti.

Išidėmėtina ironija, kad už tokį staigų reikalų apsivertimą ir plk. North įtaka į tai, daug "nuopelnų" tenka Kongreso kairiesiems bei didžiosios žinybos raudonuodegiams babūnams. Jie iš anksto trynė delnus, čiaupsėjo politinio kraujo ištroškusiais nasrais, išgarsindami publikai siaubų paversto kario North vardą. JAV kairieji ruošė si Oli North pažeminimui, nuoplakimui bei nukryžiavimui TV ekranuose, tuo pačiu sutrypliant ir konservatorių vardą. Jie, žinoma, tikėjosi, jog ir šis liudininkas, kaip nekurie kiti, drebės, šliaužios pilvu prieš šį politinių išskrypelių kairėn rinkinį.

Išėjo visai atvirkščiai. Keli kieti, pavėję pūsti atsiskak Respublikonai, kaip Sen. Hatch, Kongr. Hayes ir Kongr. Courtier, paruošė inkvizicijų perversmų dirvą. Ji atėjęs Oli North, naudojant kaubojiškų filmų terminologiją, "apvertė stalus" prieš Kongreso kairiuosius, ir tuomi iššaukė tautos paramą jam ir jo siekiams. "Oli-manija" je" paviršium prasiveržė susikaupęs gilus pasipiktinimas Kongreso neveikla kraštui svarbiose srityse, gi šiuo atveju netaktiškum, nepagarbiu bei vienalaikiu anti-komunistų liudininkų traktavimu. Tauta jau seniai gailandant prieš Washingtono kliką, kuri perdažnai nesiskaito su tautos daugumos nuomone, kaip tai darė ar daro civilinių teisių, išlaidumo, Panamos kanalo, maldos mokyklose, išvirkščio rasizmo, vaikų tasymo autobusais, kriminalistų reikaluose. Pirmas ryškus tokių nuotaikų prasiveržimas "liberalus" nustebino ir išgąsdino sensacinę Goetz byloje New Yorke.

Oli North davė progos naujoms liaudies dainoms bei šūkiams skelbimų lentose, TV ir per radiją, kaip "Go, Oli, go!" Šiuo atveju tas šūkis labiau primena paramą krikščionims prieš liūtus Romos Kolizėjuje, negu minios šauksmą paskatinti populiarių atletų sporto stadijone. Priedu plačiai nuskambejo "Oli For President" šūkis, kurs ir vėl duoda progos "šuniukui uodegę" pasiūlyti. Tie L. L. skaitytojai, kurie prenumeroja mano redaguojamą LEE CONSTITUTION gal prisimena, kaip laiškų skyriuje buvau puolamas vieno "liberalo" (net buvusio teisų fakulteto dekanas ir ACLU konsultanto) už mano kolumną "If I Were President" užgyrusi plk. North. Jie buvo parašyta, jog remčiau į JAV prezidentus porą patriotų: Patrick Buchanan ir prezidentus ir Oliver North ir viceprezidentus. Tada būta užuominos, jog Baltųjų Rūmų Komunikacijos Direktorius, drąsus konservatorius (mus gynęs nuo OSI) Pat Buchanan buvo raginamas kandidatuoti. Plk. North buvo tada plačiai šmeižiamas ir puolamas už daugybę tariamų jo nusikaltimų.

Dabar, štai, jam pagavus tautos širdį, ir pasimetusiems "liberalams" nežinant kaip į tai atsiliepti, jis jau plačiai siūlomas net į prezidentus. Nežiūrint to, tebesilaikau senosio pasiūlymo ta pačia tvarka. Skirtumas tik tas, kad šiandien, jei tie du susidėję litantų kandidatų, per Pat kietą politinį ryškumą bei patirtį (Nixon ir Reagano Baltuosiuose Rūmuose), ir Oli vardo ir veido staigų populiarumą, tautos nuotaikas sveriant, būtų geros galimybės laimėti.

Kaip ten bebūtų, šiais iš anksto padarytais pramatymais pasigirti negal uždrausti net "liberalinis" Vyriausiasis Teismas. Tai dar sustiprintų, jei Reaganui pavyktų (95% galimybės, kad taip bus) prastumti tikrą konstitucinį teisėją, Robert H. Bork, į Aukščiausiąjį Teismą. Kad jis tvarkoje, galima spręsti iš to, jog dėl jo pasiūlymo, JAV spauda, kairieji Kongrese (kaip Sen. Kennedy, Biden, Metzenbaum),

Romoje Popležius Jonas Paulius II sveikinas su lietuvaiteimis.

PASAULIO GYVENTOJAI

Šių metų liepos pradžioje pasaulio demografijos institutai paskelbė, kad žmonijos skaičius pasiekė penkis bilijonus. Tai yra dvigubai daugiau žmonių, negu buvo 1950 metais ir visu bilijonu daugiau, negu buvo 1974 m. Šis žmonių augimas neša dideles problemas daugiausia todėl, kad skaičiai auga tose valstybėse, kurios mažiausiai sugeba sukurti naujusius gyventojus. Jų daugumas gimsta ten, kur jau viešpatuoja vargas ir skurdas. Kasdien žmonių skaičius padidėja po 220,000. Iš jų 90 procentų gimsta atsilikusiose "trečiojo pasaulio" šalyse. Žmonių augimas sumažėjo Europoje, Šiaurinėje Amerikoje, Japonijoje ir Kinijoje. Daugiausia gimimų šiuo metu yra Afrikoje, Pietinėje Amerikoje, kai kuriose Azijos dalyse. Jei padėtis nepasikeis, Nigerija už 50 metų turės tiek gyventojų, kiek dabar turi visa Afrika. Keni jo gyvens dvigubai daugiau žmonių už 17 metų.

Statistiniai duomenys sako, jog per ateinančius 60 metų Indija bus daugiausia gyventojų turinti šalis, pralenkdamas Kiniją, Bengaliją, kurios žemės plotas yra lyg Wisconsin valstijos, turės 450 mil. gyventojų. Kiekvienais metais pasaulyje atsirastų lyg nauja Meksika su 80 mil. žmonių. Pasaulyje 1990 metais gims 10,417 naujų gyventojų kiekvieną valandą. Pasaulinis Bankas savo raporte teigia, kad iki 2000 metų vien tik skurdžiose, atsilikusiose valstybėse bus 5 bilijonai gyventojų – tiek, kiek jų dabar yra visame pasaulyje. Jau dabar pusė tų atsilikusių valstybių gyventojų yra vaikai iki 16 metų amžiaus, apie 40 nuoš. tų vaikų yra jaunesni negu 14 metų. Jiem trūksta mokyklų, nepakanka maisto ir vandens, nėra pastogų.

Daug rūpesčių Amerikos vyriausybei per paskutinį dešimtmetį sukėlė padėtis Centrinėje Amerikoje. Neramumai Salvadore, kovos Nikaragvoje, įtempimai Panamoje, kitose šalyse. Tos valstybės 1960 m. visos turėjo 11.2 mil. gyventojų. Dabar ten gyvena jau 22 milijonai. Jie gyvena nedideliose dirbamose žemės plotuose. Pusė gyventojų yra 15 metų amžiaus ar jaunesni. Vaikų mirtingumas sumažėjo. Šeimos vidurkis – šeši vaikai. Jei taip bus toliau, iki 2010 metų vien tik jaunimo iki 19 metų Centrinėje Amerikoje bus 5 milijonai. Jiems reikės butų, darbų. Jie, kaip jau dabar daroma, bėgs ieškoti naujo gyvenimo į Meksiką, o iš Meksikos milijonai bėgs į JAV ar kitus kraštus. Meksika pati kasmet paauga po 2 mil. gyventojų. Brazilija auga po 3 mil. kasmet. Tos abi valstybės jau dabar nebegali mo-

jų draugai juodieji rasistai bei revoliucionierės feministės kraustoti iš galvos ir lipa ant Washingtono sienų

Tačiau, jeigu lauks pasigirti savo pramatymu, kol Bork bus pagaliau patvirtintas nutarusių reikalą pratęsti kairiųjų, gali iškilti nauja proga pasigirti, užmirštant senas progas. Tai, žinoma, čia daroma ne "išmintingumui" pavaizduoti, o tik dar kartą įrodyti teisingumą kitos lietuviškos patarlės: "Ne šventieji puodus lipdo..." Todėl ir mes į JAV politiką turime žiūrėti ne iš apačios, o akis – akin su "ekspertais".

kėti savo skolų užsienio bankams. Brazilijoje per 10 metų gyventojų skaičius paaugo 26 milijonais, tiek, kiek gyvena visoje Argentinoje.

Charakteringa, kad visame pasaulyje žmonės, nerasdami darbų ir duonos kaimuose, bėga į miestus, kur visame pasaulyje auga priemiesčių uba gynai be geriamo vandens, be tinkamų pastogių. Šalia patogių, liuksuistinių "dautauų" atsiranda lūšnynai. Turistai tokius lūšnynus mato Egipto Kaire, Meksikos sostinėje, Indijos Kalkutoje ir Bombėje, Brazilijos Sao Paulo. Čia dabar gyvena apie 20 mil. žmonių, o už 12 metų bus apie 26 milijonai. Bombėje bus 17 mil., o tiek pat ir Meksikos mieste. Panašiai auga Indonezijos Jakarta, Pakistano Karachi, Egipto Kairas. Jei padėtis nepasikeis, Londonas, kuris 1950 m. buvo antras didžiausias pasaulio miestas, šio šimtmečio pabaigoje bus tik koks 26-tas ar dar "mažesnis".

Toks žmonių augimas jau parodė, kad šiandien daugiau yra beraščių, daugiau alkanų, daugiau be pastogės žmonių, daugiau sergančių, nelaimingų, daugiau "revoliucionierių" ieškančių naujų politinių sistemų, negu bet kada anksčiau.

Teoretikai apskaičiavo, kad gerai organizuotame pasaulyje, žinant, kad saulės energija teikia kiekvienam žmėms paviršiaus metrui apie 3,000 kilokalorijų, galėtų išsilaikyti gyvi 132,000 bilijonų žmonių, (po vieną ant kiekvieno sausumos kvadratinio metro). Bet kur rasti tokią organizaciją ir vadovybę, kuri sugebėtų taip tvarkytis?

Priešingai, šių metų birželio mėnesio gale Libijos vadeiva pulkininkas Khaddafi išsiuntinėjo visiems arabų valstybių vadams savo įkalbėtas video juosteles, kuriose ragina arabų šalis dauginis kiek galima greičiau, kad iš dabartinių 150 milijonų arabų "tautos" narių išaugtų visas bilijonas Khaddafi gasdina arabus, kad kolonialinės šalys: Britanija, Prancūzija, Italija, o ypač Amerika planuoja užimti arabų kraštus, arabus išblaškyti, paversti juos "Amerikos indėnais", o patys užpuolikai planuoja naudotis arabų žemių turtais. Todėl, Khaddafi manymu, pirmiausia reiktų arabams pasigaminti atominę bombą, naudoti naftos pajamas ginklams, o "ne Kadi-lakams" pirkti. Jis nurodė į Kiniją, kuri "jodinėja ant asiliukų", nesivažinėja Kadi-lakais, o tačiau klastingi Vakarai ją gerbia, nes kinai turi atominę bombą. Bet svarbiausia arabams – dauginis. Nes tik bilijonas arabų galės atmušti Amerikos ir Vakarų invaziją, sako Libijos galvočius. Birželio 28 d. jis lankėsi Alžire ir piršo savo idėjas Alžiro parlamente. Kaip paprastai, jis siūlė jungtis su Libija. Panašius siūlymus ir "unijas" jis jau buvo pradėjęs su Egiptu, Tunesu, Maroku, Nigeriu ir Čadu. Alžiriečiai jį gražiai tris dienas vaišino, tačiau nieko nerašė apie Khaddafio siūlymus ar jo peršamas idėjas.

Kol gausiai besidauginančios pasaulio tautos turės tokius vadus, žmonių nepaprastas augimas toliau neš vis didėjančius rūpesčius ir krizes.

Br. P.

USPS 301 580
Laisvoji Lietuva

2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef.: 476-3371 or 839-5531

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS
Published bi-weekly on Thursdays (Except July) by
LITHUANIAN REGENERATION ASSOCIATION

Subscription Rates: \$ 15, annually in Canada \$ 15, Single
copy 50 c.

Postmaster: Send address changes to the Laisvoji Lietuva

Leidžia LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS. Įgaliota leidėja ir administratorė Ona Šimkuvienė. Redaktorius Morkus Šimkus.

Redakcinė kolegija: Marijus Blynas, Vilius Braženas, Algirdas Budreckis, Vytautas Jokūbaitis, dr. Jonas Kunca, Stepas Varanka, Juozas Vilutis, Jonas Virbalis, Juozas Žemaitis, Povilas Žickus.

Įvairių autorių straipsniai skelbiami LAISVOJOJE LIETUVOJE nevisada reiškia redakcijos ar leidėjo nuomonę. Rankraščiai redakcijoje nesaugomi, gražinami tik iš anksto susitarus. Prireikus, rankraščius redakcija trumpina ir juos taiso savo nuožiūra.

LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIES MINĖJIMAI

P. ŽIČKUS

Lietuvos krikšto sukakties minėjimai yra labai svarbūs įvykiai Lietuvos vardo garsinimui. Birželio 27-28 dienomis Romoje, kur popiežius Jonas Paulius II buvo pagrindinis asmuo to didžiojo minėjimo šventėje yra ypač labai svarbus. Nereikia užmiršti, kad katalikų bažnyčios bendrija per visą pasaulį turi kelis šimtus milijonų narių. Popiežiaus, tos bendrijos galvos dalyvavimas Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjime ir kiekvienas jo pasakytas žodis nuaidės per visą pasaulį. O juk mums lietuviams yra labai svarbu Lietuvos vardo garsinimas, o tuo pačiu ir priminimas pasauliui apie padėtį Lietuvoje, kad ji yra Sovietų Rusijos okupuota ir kad ten yra persekiojami tikintieji – tos bažnyčios nariai. Vatikano, o taip pat ir kiti Romos ir Italijos laikraščiai aprašys tą įvykį. Reikia manyti, kad reporterių ir iš kitų kraštų, kurie irgi parašys apie to minėjimo iškilmes. Amerikoje ir kitų kraštų ne tik lietuvių parapijų bažnyčiose, bet ir eilėje vyskupijų katedrų jau kai kur buvo ir dar bus rengiami to Lietuvos krikšto sukakties minėjimai. Čia irgi ne tik vyskupijų, bet ir kiti laikraščiai parašys apie to Lietuvos krikšto minėjimus. Žinoma, tų žinių paskelbimas priklausys daugiausia nuo mūsų pačių – rengėjų, kiek jie pajėgs painformuoti žinių tarnybą, parodant didingą Lietuvos praeitį ir dabartinę sunkią okupaciją. Juk visi gerai žinome, kokią svarbą vaidmenį žinių tarnyba vaidina ypač Amerikoje. Kaip A. Solženicinas kad sakė, jog žinių tarnyba valdo Ameriką. Tad ir Lietuvos krikšto sukakties minėjimus reikia išnaudoti Lietuvos vardo garsinimui, supažindinant kitataučius su didinga ir sena bei garsia Lietuvos praeitimi, su seniausią gyva kalba, nušviečiant ir dabartinę okupuotos Lietuvos sunkią padėtį.

Tačiau ši istorinė sukaktis yra labai svarbi ne tik istorijai ir kitatau-

čių supažindinimui, bet taip pat ir šių dienų lietuvių gyvenimui. Tad ji turi būti išnaudota kiek tik galima plačiau gal net ir apmokamais skelbimais amerikiečių ir kitų laikraščiuose apie įvykstančius krikšto minėjimus katedrose ir panašiai. Lietuvos vardo minėjimas mums yra labai svarbus. O ši proga kaip tik yra tinkama kviesti ir kitataučius į minėjimus katedrose.

Kita, ką šių minėjimų proga turime prisiminti, tai mūsų parapijų bažnyčias, kurias mūsų senieji ateiviai savo sunkiu prakaity ir nesigailėdami sunkiai uždirbtų pinigų statė.

Lietuvių parapijų bažnyčios praeityje buvo tie didieji lietuviybės židiniai išeivijoje. Tik labai gaila, kad tie židiniai kai kur jau užsidarė, o ir liksiose net ir per didžiausias šventes dalyvių skaičius jau yra labai sumažėjęs. Lietuvių skaičius Amerikoje netik nesumažėjo, bet ir gerokai padėjo. Tik kur jie yra? Tad šios Lietuvos krikšto sukakties proga prisiminkime ir šį labai svarbų reikalą – lietuvių parapijų bažnyčias. Jeigu kalbama apie Lietuvą ir lietuvių, tad dėkime visas pastangas, kad mūsų neišnešiotų svetimi vėjai po visus pasviečius ir neišnyktų tie didieji lietuviybės židiniai – mūsų parapijų bažnyčios. Senajai mūsų išeivijos kartai lietuvių parapijų bažnyčios buvo netik maldai, bet ir lietuviybės palaikymui. Čia jie susirinkdavo pasimelsti, pasimatyti, pasikalbėti, jaunimui susipažinti, o iš to ir lietuviškas šeimas kurti. Taip turėtų būti ir dabar. Tad gerai tą turime įsisąmoninti ir suprasti. Juk mūsų tėvynėje parapijos bažnyčia buvo tas didysis atsparos taškas prieš carų užmačias lietuvių surusinti. Ten ir šiandien bažnyčia yra vienu iš didžiųjų lietuviybės bokštų, kuris šviečią mūsų tautai.

Taigi, švęsdami šią Lietuvos krikšto sukaktį, išnaudokime ją ir lietuviybės ne tik garsinimui, bet ir išlaikymui. Tas priklauso nuo mūsų norų, geros valios ir lietuviško ryžto, kad lietuvių gyva ir ji nemirs.

TIK VISŲ DARBAIS PERGALĖ BUS ATSIEKTA

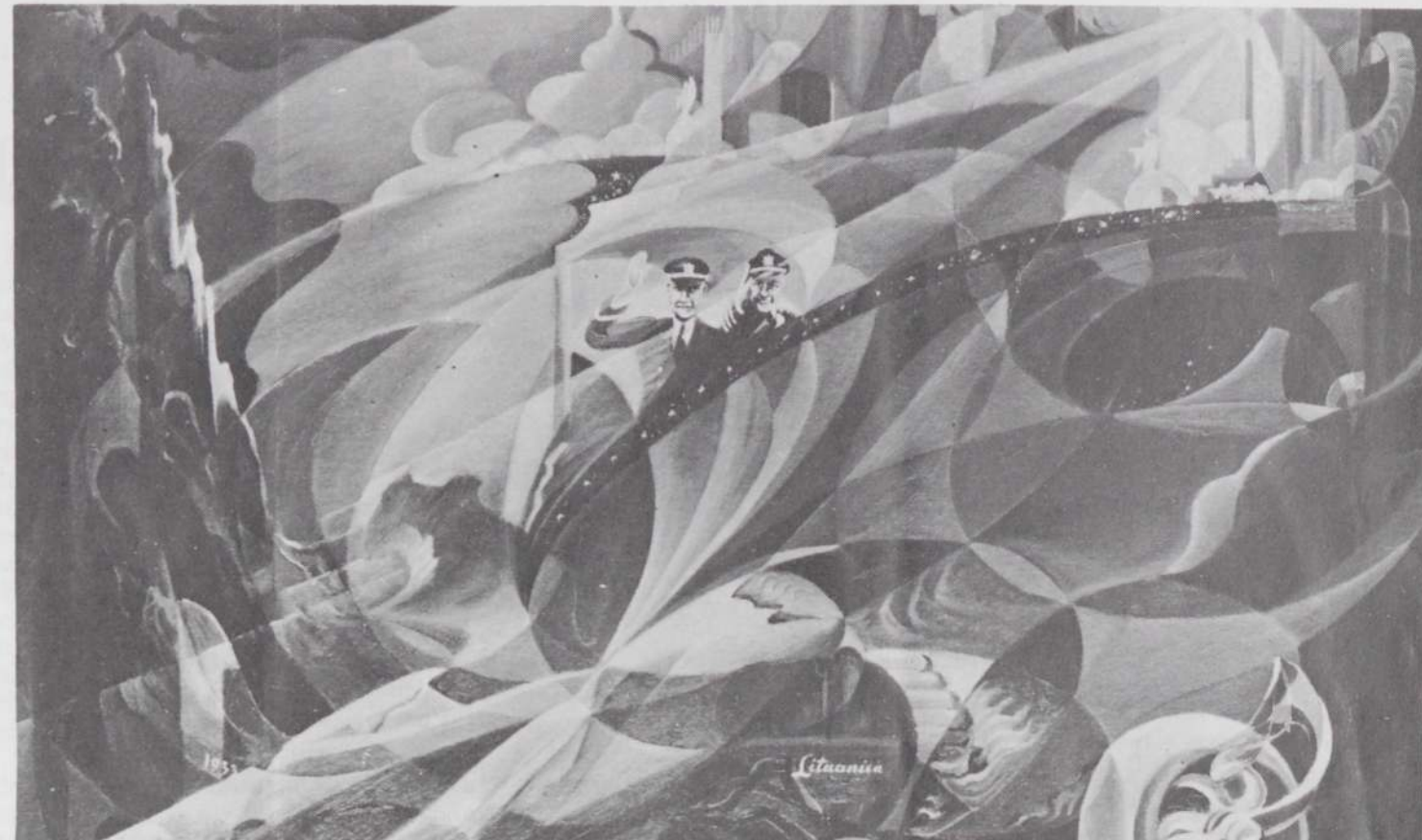
K. RADVILA

Džiaugdamiesi nuostabiai uoliau, ryžtingu ir nuširdžiu p. Razgaitienės sielėjimais OSI palieciaisiais asmenimis, visi, kaip kas išmanome, privalėtume jai, žinoma ir kitiems, k. a. adv. Žumbakiui, adv. Berzinui, Los Angelėje p. Mažeikos vadovaujamai koalicijai ir p. Razgaitienės vadovaujamai Americans For Due Process koalicijai būti dėkingi. Jie visi stovėdami pirmose gretose, atkakliai, kiek sąlygos leidžia, apkaltintuosius gina. Anksčiau, kaip p. Razgaitienė š. m. balandžio 28 d. "DRAUGO" laidoje smulkmeniškai išdėstė, taip pat tikėdavau, kad jei visi aktyviai būtume prie gynybos uoliau prisidėję, tai k. gero, kaip p. Razgaitienė teigė, Linas nebūtų deportuotas ir rusų okupuotą Estiją. Kur jis yra pasmerktas mirties bausme. Šia proga noriu pabrėžti, kad nesuprantu kodėl visi sakė ir rašė, jog Linas išdeportuotas ne į OKUPUOTĄ ESTIJĄ, bet į Sovietų Sąjungą, arba į SSSR. O baramės ant tų, kurie ESTIJĄ, LATVIJĄ ir LIETUVĄ NESKIRIA NUO SSSR. GI

ŠIUO NELAIMINGU ATVEJU IR MES PATYS PABALTIJO VALSTYBES PAVERTĖME SSSR TERITORIJOS DALIM, SAKYDAMI, KAD LINNAS IŠDEPORTUOTAS Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ! Grįžtant prie p. Razgaitienės teigimo, kad Linas deportacijai buvo galia kelią pastoti, anksčiau ir pats tokią viltį turėdavau – tikėdamas, gal ir seksis, nors nuo deportacijos užpultuosius apginti. Dabar prisipažįstu, kad vienas įvykis, kuris mūsų tarpe buvo nepastebėtas ar ignoruotas, kuriame OSI pademonstravo JA V Kongreso jai (OSI) suteiktą neribotą galią, mano turėtos viltys pradeda blėsti ir dėl visų kitų deportacijos.

Tur būt dar daug kas (jei iš viso domėjosi?) prisimena apie vokiečių mokslininką Rudolfą, kurio smegenų dėka Amerika pasiekė fantastinius technikos išradimus.

K. a.: (skridimus) į mėnulį, erdvę laivio skridimus ir erdves ir ten iškraunant mokslinius išradimus. Rudolfas yra laikomas mokslinė reteny

Dail. Jurgis Juodis

TRAGEDIJA SOLDINE

VLIKO PAREIŠKIMO KEISTUMAI

MARIJUS BLYNAS

Vliko pareiškimas dėl Vilniaus vyskupijos (arkivyskupijos) prijungimo prie Lietuvos bažnytinės provincijos yra pilnas prieštaravimų tikros padėties nesupratimo ar nežinojimo... Tiesiog stebėtina kaip Vlikas iš viso galėjo tokį "pareiškimą" (dokumentą) viešai paskelbti? Jame esmėje pripažįstama ir remiama tezė, kad "Vatikanas sutvarko bažn. provincijos reikalus, kai valstybės sienos yra nustatytos tarptautinėmis sutartimis...". pagal kurią ir 1925 m. Vatikano – Lenkijos konkordata Vilnius (Lvovo ir t. t.) priklausė Lenkijai, nors Lenkijos siena su Lietuva nebuvo abišaliu susitarimu nustatyta, bet lenkų karą jėga nubrėžta (P. S. Vatikanas prijungė Prūsų Lietuvą – Mažąją Lietuvą, tai yra "Karaliaučiaus sritį" prie Len-

oe. Už jo Amerikai atiduotus išradimų-muopelius, jis yra apdovanotas aukščiausiais medaliais kokius Amerika duoda. Ir kuo tas viskas baigėsi? Ogi kai Amerika apsisprendė, kad ką tas genijus turėjo, viską iš jo jau išgavo, tai anksčiau kaip šunys ant lenciūgų laikyti OSI pareigūnai per anksti prie jo nekiabtų, tai gavę "žalią šviesą" tur būt tą pačią valandą pasibeldę į Rudolfo duris ir pasiūlė tokią sąlygą: OSI sutinka, kad jis (Rudolfas) pats nieko nelaukdamas iš Amerikos pranyktų, o jei ne, tai OSI "bilietą parūpinsianti". Rudolfas patyręs, kad su OSI "štukų" nėra, susi pakavęs dantims pastą, šepetukus ir kojines, su visa šeima apleido "svetingą" Ameriką.

Po Rudolfo "išvykimo" čia likę jo pažįstami ir draugai, esantieji aukšto-se šio krašto vyriausybės bei akademinėse sferose yra sudarę bendrą koaliciją ir deda pastangas, kad Rudolfui, jei jis norėtų, jam būtų leista sugrįžti Amerikon. Iki šiol koalicijos dedamos pastangos jokių rezultatų neatnešė prieš visagalią OSI muos preнді.

Suprantu, ir aukštai vertimu p. Razgaitienės mums priekaištą už per menką užpultais domėjimaisi, bet kaip teisininkė p. Razgaitienė turėtų turėti galvoj, kad kaip kitur, o ypač teisinėse kombinacijose pilna neteisrybės ir savivaliavimų pralasti spragų. Nekartą būna, kad nepaisant kiek pastangų yra dedama nekaltai apkaltinti apginti – prisieina bylą pralosti, nors teisybė yra apkalinto pusėje. Ypač šiuo atveju kada reikia kovoti, kaip kun. Juozas Bacevičius savo laiške rašė Klevelando dienraščiui "THE PLAIN DEALER", kurio vertimas buvo paskelbtas "DIRVOJE" gegužės 14 d. laidoje: "kad ir mes kaip tas "Dovidas" kovojame prieš keturis Galijotus – USSR, JAV, Izraelį ir komunikacijos tinklą". Nuo savęs dar galiu pridėti – ir viso pasaulio žydiją. Tokių neteisrybių pasėkoje ištisos valstybės, jų tarpe ir mūsų brangi Lietuva, raudonų sovietinių fašistų yra užgrobtos ir nors teisybė yra mūsų ir paverptos tautos pusėje, kol kas negalime jos išlaisvinti. Tas pats yra ir su OSI apšauktais. O vistiek, nepaisant prieš kiek ir kokius Galijotus prisieina kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo ir OSI užpultus, rankų negalima muleisti, net ir tada kai nevisi talkon ateina, kova turi būti tęsiama iki pergalės bus pasiekta.

kijos bažn. provincijos ir be jokio "konkordato"...

– Taigi Vlikas tuo savo pareiškimu parėmė lenkų pretenzijas į Vilnių, tuo labiau, kad net iki šiol Vatikanas laiko 1925 m. konkordatą (ir jo "sienas" – ribas) galiojančią (žiūr. L. L. 1987 m. Nr. 12 (1509) – "Ar to Reikėjo?").

Vliko teigimas, kad Vilniaus vyskupija yra "faktiškai atskirta nuo Lenkijos bažnytinės provincijos" (citata!) visai neatitinka tikrąjį dalykų padėdai ir yra klaidinanti...

Atrodytų, jog Vlikas nesupranta kaip iš tikrųjų yra.

Lietuvai priklausanti Vilniaus "arkivyskupijos" dalis neturi tikro valdytojo – vyskupo, ten yra tik "apaštališkas administratorius", kuris laikinai tvarko Vilniaus vyskupijos reikalus... Oficialiai ir "legaliai" (pagal Vatikano bei "juridinius" (teisiškai) Vilnius priklauso Lenkijos bažnyčiai provincijai. – Taigi, ne Lietuvos bažnyčiai provincijai!

Jeil laikinasis Vilniaus "apaštališkas administratorius" ir turi "pilną teisę Lietuvos vyskupų konferencijoje" (citata iš Vliko pareiškimo) – jis vistiek nėra tikras Vilniaus vyskupijos valdytojas (vyskupas), nes "Wilno" yra Lenkijos bažn. provincijos dalis...

Vatikanas visai nėra išsprendęs Vilniaus arkivyskupijos klausimo bei statuso. Vilnius kaip buvo, taip ir tebėra Lenkijos bažn. provincijoje... Vlikas rašo, jog "...neturi jokių ryšių su Lenkijos bažnytine provincija".

– Gal ir neturi, ar nepalaiko, bet tas nepakeičia tikrosios padėties:

Vilniaus "apaštališkas administratorius" yra laikinasis dalykas, laikinos pareigos, nes pagal lenkus toji visa teritorija yra tik "laikiniai" atskirta nuo Lenkijos ir, pagal Vatikano, dar vis priklauso prie Lenkijos bažnytinės provincijos...

Vatikano konkordatas nėra atšauktas, nors dabartinė komunistinė Lenkija jo nepripažįsta, bet Vatikanas jo laikosi ir, atrodo, laikysis.

Ir čia Vatikano nenoras nieko keisti, ypač – jei tas išeitų lenkų nenau-dai...

Keista tikrai, kad Vlikas to viso nesupranta ir net bando užtušuoti tikrąją padėtį.

Dėkoti Vatikanui už Lietuvos okupacijos nepripažinimą yra pagrindo, bet būtų tikrai keista, jei Vatikanas pripažintų Lietuvos pavergimą ir tuo įteisintų 1939 m. Hitlerio-Stalino pakatą, kurs padėjo naciams užimti Lenkiją, o sovietams – okupuoti Baltijos valstybes. Tvirtinimu, kad tik neprik Lietuvos vyriausybė gali nustatyti Lietuvos bažn. provincijos ribas, Vlikas užkerta kelią šiuometiniame Vilniaus vysk. prijungimui prie Lietuvos bažnytinės provincijos. Kaip jau Laisvojoje Lietuvoje rašyta, Vatikanas galėtų ir be jokio konkordato pripažinti esamas Lietuvos bažnytines provincijos ribas! Nemanau, kad tam reiktų sovietų "leidimo", ar kokių ypa-

tingų sutarčių. (P. S. Vatikanas taip padarė su Prūsų Lietuva, kurią prijungė prie Lenkijos bažn. provincijos...).

Dabar, kaip visi žinome, Lietuvos bažnytinės provincijos centru yra Kaunas, o ne Vilnius, nes Vatikanas "oficialiai" vis dar tebelaiko Vilnių Lenkijos dalimi...

Išvadoje – tas Vliko pareiškimas esmėje yra prieš dabartinį oficialų Vilniaus vyskupijos prijungimą prie Lietuvos bažnytinės provincijos... Jis ne tik klaidina lietuvišką visuomenę, bet palaiko lenkų tezes ir... net dėkoja Vatikanui, kad nieko nerė Vilniaus vysk. prijungti prie Lietuvos bažn. provincijos... Tą visą Vlikas siūlo atidėti neribotam laikui... (iki Lietuva bus laisva!).

Išvadoje:

a) Vilnius, nors ir nėra Lenkijos teritorijoje, bet... yra Vatikano pripažįstamas esąs jos ribose...

b) Vilnius, šiaip ar taip, yra Lietuvos teritorijoje (pagal 1920 m. sutartį su Sov. Rusija!) ir faktiškai dabar, bet Vlikas net nenori, kad tas būtų vienaip ar kitaip Vatikano pripažinta... (Jis nori laukti... Kiek? 100 metų?).

– Kam iš to viso nauda? – Aišku lenkams, nes tuo būdu mes patys patvirtiname jų 1925 m. konkordatą ir teises...

Besidžiaugdami "laikiniu apaštališku administravimu" nebesuprantame esmės... Taigi – per medžius nematome miško.

– Tai yra: "Laikinas apaštališkas administravimas" lygus – "laikinas Vilniaus valdymas"... Tokiu naiviu viešu pareiškimu Lietuvai bei Vilniaus klausimo išsprendimui (Vatikane!) visai nepastatnaujama. – Netgi kenkiama.

Negi Vliko juristai bei tarptautinės teisės žinovai to viso nematė ir nesuprato?

Keista, tikrai!

ITALŲ RINKIMAI

Birželio 14 d. Italijos balsuotojai sudavė skaudų smūgį italų komunistų partijai. Tą smūgį partijos centro komitetas svarstė birželio 25 d. Pripažinta, kad partiečiai dėl pralaimėjimo kaltina dabartinius partijos vadus, ypač sekretorių Aleksandro Natta, 69 metų amžiaus. Jis dar paliktas sekretoriaus vietoje, tačiau išrinktas jo pavaduotojas Achille Occhetto nemania didėlės centro komiteto dalis. Komitete yra 257 nariai, tačiau už "įpėdinį" balsavo tik 194. Prieš jį (už kitą kandidatą Napolitano) balsavo 41, o dar 22 susilaikė nuo balsavimo.

Šiuose balsavimuose italų komunistai gavo beveik milijoną balsų mažiau ir prarado parlamente 21 vietą. Prieš 9 metus komunistai gavo 34.4 procentus visų italų balsų. Šį kartą už komunistų kandidatus balsavo 26.6 proc. Nepadėjo nei partijos propaganda, kad ji nepriklauso nuo Maskvos, o veda savarankišką "eurokomunizmo" politiką.

A. P.

Mirė Dr. Yolanda Grigaliūnaitė

Buvo supiltas dar vienas naujas kapas. Dar vienas asmuo iškeliavo į nepraregimą amžinybę. Iškeliavo pačiame gyvenimo žydėjime, kai dar buvo pilnas užsimojimų, sumanymų, idealų. Viena didžiųjų būties paslapčių yra ta, kad geri, žmonijai naudingi individai dar jauni būna pašalinami iš šio pasaulio. Gal už tai, kad tie individai tie, kurie per daug paguodos, pagelbos kenčiančiam artimui? Kas gali suprasti gyvenimą, gamtą, neregimą Visatos Tverę?

Po sunkios ligos į amžinybę iškelia Dr. Yolanda Grigaliūnaitė, genezolo Vinco Grigaliūno-Glovackio anūkė.

Yolanda-Marija-Margarita gimė Vilniuje 1940 m. gegužės mėn. 4 d. Jau nuo pat gimimo prasidėjo jos sunkus kelias. Dar vos tik trijų mėnesių skubiai turėjo grįžti į Kauną ir rasti prieglobstį motinos tėvų namelyje, nes senelis, generolas, turėjo slapstytis, o jos tėvą suėmė Lietuvą okupavę bolševikai.

Vieniems okupantams išsidanginus o kitiems atsibaladojus, kūdikis augo nedatekliu. Jau tuo ankstyvu metu pasireiškė jos muzikiniai sugebėjimai, kuriuos ji puoselėjo iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Taipgi jau tuo ankstyvu metu ji pasirinko savo ateities profesiją: nuo pat mažumės vis sakėdavo, kad norinti būti gydyja.

Tas noras nepasikeitė nei kai sutėvėis ir seneliais, bolševikams vėl grįžtant į Lietuvą, ji išvyko į Vokietiją, o vėliau, iš Vokietijos į Belgiją, kur pradėjo mokslinimosi kelią ir kur gerai pramoko prancūzų kalbą. Iš Belgijos visa Grigaliūnų šeima persikėlė į Kolumbiją, Pietų Amerikoje. Čia Yolanda tęsė mokslą ispanų kalboje. Pradžios mokyklą ir gimnaziją baigė geriausiais pažymiais 1958 metais ir tais pat metais, išlaikiusi sunkius į stojamuosius egzaminus, buvo priim-

ta į Kolumbijos Valstybinio Universiteto Medicinos fakultetą Bogotoje. Gerai baigusi medicinos mokslus, kad gauti pilnas gydytojo teises, taip, kaip reikalauja Kolumbijos įstatymai, turėjo dar atlikti vienerių metų Kaimo Medicinos praktiką. Šią praktiką atliko tolimame Carmen de Carupa miestelyje ir vėliau, būr buvo valstybinės provincijos ligoninės direktore.

Jos pareigos buvo ne vien tik vadovavimas ligoninės, bet taipogi turėjo tekti medicinos pagalbą plačiai kalnuose išsimėčiusiems kaimiečiams. Kiek kartų ten jai teko, net ir naktimis, joti mulu kalnų šuntakiais, kad pasiekti vieniems. Metams baigiantis, kaimiečiai siuntė delegacijas į aukštesnius valdžios centrus, kad šieji Yolandą įtikintų pasilikti dirbti jų vietovėje, kur ji buvo pasidariusi labai populiari. Bet Yolanda jau turėjo visus popierius imigracijai į JAV, kur jau gyve-

no jos tėvai.

Atvažiavus į JAV, Miami, FL., pirmaisiai jai vėl teko atlikti internatą St. Francis ligoninėje Miami Beach. Po to, trims metams nusikėlė į Charleston, W. Virginia, kur atlikinėjo chirurginę rezidenciją. Paskutiniams, ketvintiems metams, persikėlė į Cleveland Lutheran Hospital, kur buvo Chief surgical resident. Baigusi ketverių metų General Surgery rezidenciją, buvo priimta ten pat į Case Western Reserve University School of Medicine, kur dvejus metus buvo treniruojama Thoracic Surgery specialybeje. Baigusi visus bendrosios chirurgijos ir krūtinės ląstos (plaučių, širdies) chirurgijos mokslus 1976 m. birželio 30 d. bei dar kiek pabuvojusi Clevelande, Yolanda persikėlė į Čikagą, kur jau buvo įsitaisiusi jos jaunesnioji sesuo Nemira.

Čikagoje, kiek pažįstami gydytojai peruvietis, kolumbietis, libanietis, net kubietis, 1977 m. pradžioje padėjo Yolandai įsitaisyti Augustina ligoninėje. Besidarbuodama šioje ligoninėje, 1982 m. ji taipgi atidarė savo privačios praktikos kabinetą.

Privačioje praktikoje turėjo gerą pasisekimą. Visų pirma dėl to, kad ligonijose matė pagelbos reikalingą pilnutinį žmogų, o ne kažin ką tokį iškurio reikia, kaip iš ropės, išspausiti kiek galima daugiau pinigų. Yolandai nerūpėjo pinigais, o rūpėjo kaip suteikti pagalbą sergančiam žmogui. Jei šiaip su sveikais būdavo kiek griežtesnė ir nekantri, tai su ligoniais ji visiškai pasikeisdavo ir pasidarydavo nepaprastai švelni ir kantri. O pacientai jai jautė, kad jais rūpinasi. Taipogi ji garsėjo, kad turinti nepaprastai lengvą ranką operacijoms. Už tai vienas kitam ją rekomenduodavo ir jos praktika augo, kaip ant mielių.

Taipogi ji buvo labai populiari ligoninės personalo tarpe, nes, pirmoje eilėje, nerietė nosies į viršų, kaip daug kitų gydytojų, o ir gailėstingose sėresybe, slaugėse bei kitame pagalbiniame personale, visų pirma, matė žmogų.

Tačiau Nežinomos Galybės mato, mai pavydėjo jai tos laimės ir nusiuntė jai vėžio ligą. Šis žmonijos smaugikas ją pagaliau nuveikė ir š. m. liepos 6 d. Augustanos ligoninėje, ant savo motinos rankų, Yolanda užmigo amžiams.

Liepos 8 d. kūnas buvo pašarvotas Benson Funeral Home koplyčioje, kur karstas skendėjo gėlėse. Su ja atsi-sveikinti paskutiniu kartu buvo atėję gerokai virš poros žimtų žmonių kolegų gydytojų, ligoninių personalo, buvusių pacientų. Nebuvo atsilankyta tik šiaip sau, lyg iš pareigos ar žingeidumo, nes nebuvo akių, kurios neašaruotų. Gedulingas pamaldėles ir puikią, jausmingą iš širdies gelmių einančią panegiriką (eulogiją) atliko Augustina ligoninės kapelionas Rev. Philip A. Anderson, kuris asmeniškai gerai pažinojo Yolandą, ją aukštai vertino ir kuris, ligos metu, nuolat ją lankė tiek namuose, tiek ligoninėje.

Liepos 9 d. buvo iškilmingai palaidota Irvin Park Cemetery kapinėse. Ir čia, tikibynės apeigas atliko tas pats Rev. Anderson. Žmonės atlydėję Yolandą į kapus visi verkė. Kai karstas buvo leidžiamas į duobę, tai ne vien tik kad verksmas padidėjo, bet kaikas k. pvz., jos buvusi sekretorė, net buvo apimti isterijos. Taip buvo ji mylima ir vertinama. Ir visų mintyse viešpatavo tas pats klausimas: kodėl geras, naudingas, mylimas, vertinamas individas yra nukertamas gyvenimo pušiauoklyje, kodėl?

Giliame nuliūdime ir pilni sielvarto liko tėvai, Sofija ir Adomas Grigaliūnai, gyvenę Miami, FL., jaunesnioji sesuo Nemira Grigaliūnaitė, gyvenanti Čikagoje, ir dėdė Antanas su žmona Emma Grigaliūnai, taipgi gyvenę Miami, FL.

Tebūnie Yolandai lengva šios šalies žemėlė. Dukters Dr. Yolandos Grigaliūnaitės atminčiai, jos tėvas A. G. Grigaliūnas, sukūrė tokį liudną, bet pilną vilties eilėraščių.

PRANAŠYSTĖ
Nesididžiuk mirtie
Gyvybes skindama jaunas.
Išauš diena,
Raitys tu pargriuvęs,
ne po dievų kreivų šypsnio,
bet permušta

Prisimintas A.A.K.TAUTKUS

Šių metų gegužės mėn. 23 d. liūdnei, bet garbingai buvo prisimintas prieš metus laiko amžinybėn iškeliavęs mylimas vyras, tėvas, uošvis, senelis, prosenelis, "Laisvosios Lietuvos" Redakcinės kolegijos narys, žurnalistas, Jūros Šaulių "Klaipėdos" kuopos narys, L. K. V. S-gos Ramovės Chicago skyriaus narys, R. L. B-nės valdybos narys, Melrose Parko Lietuvių Piliečių Klubu sekretorius, Tautos Fondo įgaliotinis, Cicero ALTO skyriaus buvęs valdybos narys, BALFO narys ir nenuilstantis kovotojas dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

a. a. KAZIMIERAS TAUTKUS.

Šis liūdnas jo vienerių metų mirties prisiminimas pradėtas Šv. gedulo Mišiomis Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Šv. Mišias atnašavo ir keletą žodžių tarė kun. Daugintis. Pamaldom pasibaigus, buvo sugiedota Marija, Marija...

Paprastai po gedulingų pamaldų vyksta ir kapinės aplankyti mirusiojo kapą. Dėl susidėjusių aplinkybių šiuo atveju to negalima buvo įvykdyti, nes minėjimas vyko Čikagoje, o a. a. Kazimiero palaikai ilsisi Queen of Haven kapinėse, Hillsidėje. Tik išvaka rėse šeimos nariai aplankė jo kapą ir papuošė jį gėlėmis.

Tai gi po visų apeigų bažnyčioje visi dalyviai buvo pakviesti į Dainos valgyklos mažąją salę (nes didžiosios salės nebuvo galima gauti) gedulo pietums.

Kaip pamaldose, taip ir gedulo pietuose dalyvavo velionio našlė, atvykusi iš Kanados, dukterys Ona Rakauskienė su vyru Vaciu, Aldona Chesna su vyru Arnoldu ir šeima, organizacijų, kurioms jis priklausė, atstovai, draugai ir pažįstami. Viso apie 40 asmenų.

Kadangi, dėl susidėjusių aplinkybių, pietuose nedalyvavo nė vienas dvasi-

žmogaus galingo proto.

Kaip Prometėjus išvogė ugnį nuo dievų ir paskleidė ją tarp žmonių, taip naujas atsiras titanas, kurs prasiverž pro kerubinus ir iš mirusių Rojaus sodo Gyvybės medžio atžalą atneš.

Nors šiandien dar mane žėdi, kvatojies skaudindama širdį, bet įsitėmyki žodžius žiningus: rūdžių sugrauztas tavo dalgis bei griaučiai sutriuškinti nevalūs sumiš su dulkėmis sugriuvusių altorių ir bus išvėtyti tarp Visatos žvaigždynų.

kis, tai maldas pravedė šio minėjimo iniciatorė Ant. Repšienė, kuri kartu su visais dalyviais sukalbėjo Tėve Mūsų Sveiką Mariją ir Amžiną Atilsį už velionio sielą ir kad Aukščiausias suteiktų jam amžiną prieglobstį danguje.

Jau visiems pasistiprinus ir troškuli numalšinus, kaip jau įprasta mirties minėjimuose, žodį tarė A. Repšienė. Štai jos tarti žodžiai: "Gerbiama velionio našlė, dukros su šeimomis, organizacijų atstovai ir visi šių liūdnų apeigų dalyviai.

Šiandieną susirinkome gausus būrys draugų bei pažįstamų kartu su šeima prisiminti Lietuvos žaliųjų laukų sūnų, taurų lietuvių, mylimą vyrą, tėvą, uošvį, senelį ir prosenelį a. a. KAZIMIERĄ TAUTKŲ jo amžinybėn iškeliavimo metinių progą. Šį liūdną vienerių metų prisiminimą pradėjome Aukščiausiojo už velionio atliktus darbus Dievui, tautai ir tėvynei šioje laikoje žemės kelionėje suteikti jam amžiną prieglobstį danguje. A. a. velionio, kaip ir mūsų visų, kelias buvo ne rožėmis klotas. Lietuvos okupacija, tremties gyvenimas, įsikūrimas laisvės šalyje Amerikoje pareikalavo daug rūpesčių ir vargų. Bet Kazimieras niekad nenusiminė. Atvykęs į šį kraštą, kiek sąlygos leido, ėmėsi pilnunknos darbo, taip pat įsijungdamas į patriotinių organizacijų veiklą. Išėjęs į poilsį darbą padvigubino. Velionis nebuvo geras kalbėtojas, bet ne pamainomas žurnalistas. Savo straipsniais nebijėjo pasakyti karčios tiesos į akis. Jis sekė labai atidžiai ir šio krašto politiką. Daugiausia savo straipsniuose talpino Laisvojoje Lietuvoje". Gaila, kad žiauri liga taip staigiai ir netikėtai nutraukė jo gyvenimo siūlą. Lietuviškoji visuomenė neteko talento ir darbštaus nario. Tas ne nuo (Nukelta į 7 psl.)

A.†A.

DR. YOLANDAI GRIGALIŪNAITEI

mirus, jos motinai SOFIJAI, tėveliui ADOMUI, seseriai NEMIRAI, buv. LAISVOSIOS LIETUVOS talkininkei, ir kitiems artimiesiems reikiame gilia užuojautą.

ONA ŠIMKUVIENĖ
DAIL. JADVYGA PAUKŠTIENĖ

"JŪS ESATE PIRMIEJI SU MUMIS"

Jei norite pirkti ar parduoti nuosavybes rezidencines ar komercines paskirties prašome kreiptis pas mus.

Mes aptarnaujame pietų-vakarų ir kitas apylinkes. Informacijos teikiame lietuvų ir lenkų kalbomis. Malonėkite kreiptis šiais telefonais:

Istaigos: (312) 481-2911
Rezidencijos: (312) 857-7187

RESIDENTIAL-FINANCING
COMMERCIAL-APPRAISALS Valda Paskus

KOMPIUTERIŲ PAGALBA

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
BUTŲ NUOMAVIMAS - INCOME TAX SERVICE

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS

6529 So. Kedzie Ave-778-2233

LIETUVOS AIDAI

Radio programa

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM bangą

511 S. Noltan Av. Willow Springs, IL 60480 (312) 839-2511

VINCE'S

Flower Shop - Gėlinyčia

DIDŽIAUSIAS GĖLIŲ PASIRINKIMAS:
VESTUVĖMS, LAIDOTUVĖMS IR ATOM
IVAIROM PROGOM

778-7400 2612 W. 71-st. Street
Chicago, Ill. 60629

BALTIC MONUMENTS, INC.

Leonida Kazėnas

ATDARA KASDIEN NUO 10 - 5 VAL.
SEKMADIENIAIS PAGAL SUSITARIMĄ

2621 W. 71ST STREET
CHICAGO, IL 60629

Phone 312/476-2882

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOMES

MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71-st Street Chicago, IL. 60629

Tel. GR 6-2345/46

1410 South 50-th Ave., Cicero IL. 60650

Tel. TO 3-2108/09

Aikštės automobiliams statyti

KULTŪRINIS PUŠLAPIS

Mokslo Metų Užbaiga

KR.DONELAIČIO Mokyklose

AGNĖ KIŽIENĖ

Pavasariui einant prie pabaigos Kristijono Donelaičio mokyklose, Mc Kay mokyklos patalpose, Brizelio 6 d., didelis subruzdymas. Tai susirinkę Kr. Donelaičio pradžios ir aukštesniosios mokyklos mokytojai mokiniai, jų tėveliai, giminės ir svečiai. Paskutinė šių mokslo metų diena.

Tik įėjus koridoriuje akys krypta į stalus, ant kurių išdėstyta aukštesniosios mokyklos visų klasių mokinių istorijos darbai įvairiomis istorinėmis temomis. Ant kito stalo Lietuvos vaizdų albumai – tai 5-tos klasės mokinių darbai, nes tik ši klasė mokosi geografiją. Ieškojimas, rinkimas, karpymas, lipdymas ir albumus Lietuvos vaizdų, padeda mokiniams susipažinti su įvairiomis Lietuvos vietovėmis, miestais, upėmis, ežerais... apie kuriuos jie mokosi geografijos pamokose mokyti. Alicijos Brazaitienės priežiūroje. Ant sienos kabo keli Lietuvos žemėlapių – 5-tos 6-tos ir 7-tos klasių geriausių mokinių darbai.

Skambutis. Į salę klasėmis sueina mokiniai. Iškilmingai po vieną įgyjuoja pradžios mokyklą baigusieji ir galiausiai abiturientai. Programą vedą jaunas mokytojas Rimas Rekašius Suaidi Amerikos ir Lietuvos himnai.

Dėkojama Kun. Kazimierui Kuzminskui Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leisti sąjungos pirmininkui už padovanotą Kronikų 7-to tomo knygas abiturientams 600 metų Lietuvos krikšto sukakties proga. Su pažindinama su kitais svečiais ir organizacijų atstovais. LB Vidurio vakarų apygardos pirm. Birute Vindašienė, Pedagoginio lit. instituto direktore Stase Petersonienė, Amerikos Lietuvių bibliotekos leidyklos atstovu Petru Aleksa, Lietuvių žurnalistų sąj. Daužvardžio fondo atstovu Broniu Juodele, Vytauto Didžio lių rinktinės atstovu J. Paukštė, tėvų komiteto pirmininku Rimantu Dumbriu ir spaudos atstovais. Visiems buvo įteikta šių metų mokyklų metraščių ir keturis kartus per metus išeinan mokyklų laikraštėlis "Pirmieji žingsniai" paskutinis numeris.

Dėkojama ir nuolatiniams mecenatams Alicijai ir Fabijai Brazaičiams o taip pat metraščių parėmusiems: tėvų komitetui, G. ir Z. Mickevičiams, Veronikai Krasewski, J. ir S. Užupiams ir skaučių "Nendrių" igu lai.

Vienas po kito iškviečiami scenon atskirų skyrių mokytojai, kurie atsi-veda į sceną visais aukščiausiais pažymiais baigusius skyrių mokinius. Jiems įteikiami garbės pažymėjimai. Pastebėta, kad nemokančių lietuviškai skyriuje (mok. Rita Valkiūnienė) mokinė Alė Rūta Sweiss per metus taip išmoko lietuviškai, kad dabar keliama į antrąjį skyrių.

Pradžios mokyklą baigusieji įteikiami pažymėjimai ir geriausiems mokiniams garbės lapai. Juos įteikia dir. Julius Širka, insp. Regina Kučienė ir mokyti. Bronė Prapuolenienė. Knygą Vinco Pietario "Algimantas" įteikia Petras Aleksa. Mokyklą baigia 12 mokinių. Aleksandras Apke, Lydija Bendoraitytė, Lina Gaižutytė, Paulius Marchertas, Linas Paulius, Vita Pūdykaitytė ir kiti šeši mokyklą baigia visais 5-tukais. Lina Augiūtė, Vilija Bogutaitė, Vilija Gražulytė, Dalia Kizlauskaitė, Venta Novilaitė ir Jonas Valkiūnas. Baigusiujų vardų atsisveikina Vilija Gražulytė. Ji dėkoja mokytojams ir ragina visus mokinius gerai mokyti nuo pat pradžios mokyklos, kad būtų nesunku mokyklą baigti.

Mokyti. Bronė Prapuolenienė pasveikina, pagiria savo mokinius ir primena, kad perkoptas tik pirmas slenkstis siekiant aukštesnio mokslo. Mokiniai savo mokytojai padovanoja didelį žalią augalą, ir Vilija Bogutaitė prašo mokytoją jį laistyti ir prižiūrėti, taip kaip prižiūrėjo savo mokinius "laistydama juos diktantais, ravedama linksniais".

Aukštesniosios mokyklos metraščių "Ažuolinių kryžių keliais" sutiktuvioms vadovauja mokyti. Regina Kučienė (Ji šiemet, kaip ir daugelį kitų metų, metraščių redagavo ir paruošė spaudai). Metraščių išleistas 600 metų krikščionybės jubiliejaus sukačiųjų ženkle. Visi abiturientai met-

raštyje pasisako ką jiems reiškia tie ažuoliniai kryžiai ir Lietuvos krikštaitas. Ažuolas yra stipriausias medis. Abiturientai kviečia visus stengtis būti stipriais kaip ažuolai lietuviškame ir krikščioniškame kelyje. Savo rašinius iš metraščių skaito trys abiturientai. Dainius Brazaitis nori, kad "Lietuva pasipuoštų naujais ažuolinių kryžiais – laisvės ir džiaugsmo simboliais". Rasa Dudėnaitė sako: "Lietuvybė yra labai giliai įleidusi šaknis lietuvių širdyse ir gyvuos per amžius, kaip tas ažuolas," ir Gailės Sabaliauskaitės pagrindinė mintis yra, kad "Mūsų keliai turi būti tiesūs, tvirti, nepalaužiami, stiprūs, kaip ažuolai."

Pagerbti abiturientai – korespondentai: Dainius Brazaitis, Linas Buntinas, Rasa Dudėnaitė, Linda Mikučauskaitė, Andreja Kabliauskaitė ir Marijus Tijūnėlis.

Korespondentus sveikina Bronius Juodelis LB Krašto vaktybos vardu ir Lietuvių žurnalistų sąjungos Daužvardžio fondo vardu. Pasidžiaugia, kad jau dalis baigusiujų Donelaičio mokyklą, kuri yra didžiausia, tvirtiausia, pavyzdingiausia liuanistinė mokykla laisvajame pasaulyje, pasireiškia lietuviškoje spaudoje. Įteikia knygą "Žurnalistiką" redaguotą Juozo Prunskio, Lietuvių Fondo vardu jaunuosius žurnalistus sveikina Antanas Juodvalkis, pabrėždamas lietuviško žodžio ir rašto svarbą lietuvių bės išlaikyme. Įteikia Lietuvių Fondo leidinį ir pakviečia birželio 13 at silankyti į "Seklyčią" spaudos konferencijon.

Tolimesnei programai vėl vadovauja Rimas Rekašius. Iškviesti aukštesniosios mokyklos klasių auklėtojai įteikia garbės pažymėjimus geriausiems klasių mokiniams. Suaugusiųjų lietuviškai nemokančių klasių pažymėjimai buvo įteikti praėjusiame šeštadienįje. Mokytoja Vida Radick.

21-ją laidą gerai baigė visi mokiniai, bet visais 5-tukais egzaminus išlaikė: Dainius Brazaitis, Linas Buntinas, Rasa Dudėnaitė, Andreja Kabliauskaitė, Linda Mikučauskaitė, Gailė Sabaliauskaitė ir Marijus Tijūnėlis. Kiti abiturientai: Inga Balzaraitė, Raminta Bilutė, Tauras Gaižutis, Gita Gilvydytė, Petras Ramanauskas, Aleksandras Tamulis, Paulius Vasiliauskas ir Lydija Viržintaitė. Išskirtinai pažymėta, kad aštuntą klasę baigė ir Rasa Hollenderytė, kuri pradžioje mokslo metų atėjo į aštuntą klasę iš lietuviškai nekalbančių skyriaus kaip laisva klausytoja ir gale mokslo metų išlaikė abiturijos egzaminus. Brandos atestatus, metraščių, pagyrimo lapus, knygas įteikia dir. J. Širka, insp. R. Kučienė, klasės auklėtoja vicedirektorė D. Bindokienė, mokyti. J. Polikaitis, Tėvų komiteto pirm. R. Dumbrys, Algimanto Mackaus leidimo fondo knyga Tomo Venclovos "Tekstai apie tekstus" gauta per G. ir L. Vėžius, Amerikos Lietuvių bibliotekos leidinį įteikia Petras Aleksa ir LKB kronikų 7-tą tomą – kun. K. Kuzminskas. D. Bindokienė leidykloms už knygas padėkoja.

Atsisveikinimo žodį taria Dainius Brazaitis. Prisimena per vienuolika metų mokykloje įmintas pėdas. Uždarant Donelaičio mokyklos duris širdyse pasilieka šviesa. Dėkoja mokytojams, kurie yra tautos akys ir širdis, už viską, kas turtino lietuvišką dvasią.

Savo kūrybos eilėraščių "Mūsų keliai" skaito Gailė Sabaliauskaitė. Stebina jaunutės Gailės eilėdara ir minčių gilumą.

Su abiturientais ir mokykla atsisveikina 25 metus išdirbusi mokykloje vicedirektorė ir aštuntos klasės auklėtoja Damutė Bindokienė. Ji taip pat per daugelį metų buvo mokyklos laikraštėlio "Pirmieji žingsniai" redaktorė. (Šį darbą dabar palieka mokyti. Gražinai Sturonienei). D. Bindokienė džiaugiasi galėjusi dirbti su jaunimu ir šia abiturientų laida, kuri buvo viena iš tvirtiausių laidų ir labai vieningą grupę. Linas Buntinas ir Andreja Kabliauskaitė įteikia D. Bindokienei gėles. D. Brazaitis pakviečia į sceną visus mokytojus ir apdovanoja gėlių puokštėmis. Šeštos klasės mokiniai atsisveikina D. Bindokienę eiliuotu žodžiu.

Abiturientus sveikina pakviesti svečiai: Stasė Petersonienė, Pedagoginio lit. instituto direktorė ragina tęsti mokslą institute. Džiaugiasi Donelaičio mokykla, kuri atsiunčia insitutan daugiausia ir geriausių studentų. Liet. Bendruomenės Vidurio

Kr. Donelaičio aukštesniosios liuanistinės mokyklos mokytojai 1986-1987 mokslo metais. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę sėdi: Gražina Sturoniene, Damutė Bindokienė-vicedirektorė, Julius Širka-direktorius, Regina Kučienė-inspektorė, Alicija Brazaitienė. Antroje eilėje iš kairės į dešinę stovi: Darius Polikaitis, Arūnas Polikaitis-akord., Eglė Novak, Vida Radick, Dalia Polikaitytė, Juozas Polikaitis-renginių vadovas.

Jonas Tamulaičio nuotr.

Nauja Knyga

MARIJUS BLYNAS

LIETUVOS SENOVĖS PALIKIMAS

Istorinių, kultūrinių, politinių
straipsnių rinkinys

III.

Jau atspausdinta nauja Marijaus Blyno knyga

"LIETUVOS SENOVĖS PALIKIMAS" – Tai (daugiausia) istorinių-kultūrinių straipsnių rinkinys. Visi straipsniai liečia Lietuvą, jos praeitį, istorinius paminklus, senovės Lietuvos kultūrą.

LIETUVOS SENOVĖS PAMINKLŲ turinį sudaro šie straipsniai: Vilnius-Mindaugas-Katedra, Senovės Paminklų Atstatymas, Lietuvos Senovės Pastatai – Naujieji Muziejai, Senovės Palikimo Apsauga, Palangos Piliakalnis, Atstatomas Vilniaus Senovinis Bastionas, Utenos Pilis, Apie Prūsų Mažlietuvius, Lietuvos Vandenys, Lenkiškumo kilmė Lietuvoje, Pūnės Miestas ir Pilis, Lietuviški Saitmenys, Senovinis Kernavės Miestas, Kodėl Lietuviai Apstatomi, Naujasis VLIKo Lankstinukas, Dėl Recenzijos "Aiduose", Kaišiadorių Jėgainė, Obelių Ežero Paslaptys, Sovietiniai Šmeižtai, Kristijono Donelaičio kapas.

Straipsnių – knygos tikslas yra padaryti kas okup. Lietuvoje lietuvių yra padaryta bei pasiekta Lietuvos praeičiai išryškinti. Net okupacinėmis sąlygomis lietuviai yra nemažai padarę Lietuvos praeities atskleidimui, bei senovės paminklų apsaugai, jų atstatymui.

Knyga gausiai iliustruota (54 vaizdai). Kaina \$ 5.00.

Gaunama L. L. ir pas platintojus. Išleido Kęstučio Jeronimo Butkaus Fondas 1987 m.

LIETUVIŲ DIENOS

"Lietuvių Dienų" žurnalo gegužės mėnesyje randama:

R. K. Vidžiūnienės-Tautos meilės mistika. LIC – Okupacinės valdžios išspausdinti leidiniai. Pauliaus Jurkaus-Dailininkas sukūręs šimtus vitražų, papuošęs per šimtą bažnyčių. Prano Visvydo – Iš šimtmečių pakelti žodžiai. K. Bradūno poezija. Albino Valentino-Beismontas linksmybių. P. D. – Septintoji premijų šventė Čikagoje. Valerijos Baltušienės-Dievo sąskaiton gyventi daug linksmiau. S. D. – Įteikta E. Kriaučeliūno premija. Pratešiamas New Yorko šaulių kuopos literatūros konkursas.

Anglų kalboje: Alberto Čižausko – Tikėkit ar ne (P. Labanausko gyvenimo apybraižos). Meredith Hladik-Kunigas Rubšys.

Viršelyje – dail. Albino Elskaus nuotrauka. Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis.

Prenumerata 20 dol. metams. Kanadoje – 30 dol. (Can.). Prenumeratas siųsti: "Lietuvių Dienos", 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029

Kr. Donelaičio aukštesniosios liuanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai 1986-1987 mokslo metais. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę sėdi: Darius Polikaitis, Damutė Bindokienė-vicedirektorė, Julius Širka-direktorius, Regina Kučienė-inspektorė, Alicija Brazaitienė, Gražina Sturoniene. Jono Tamulaičio nuotr.

NIJOLĖS SADŪNAITĖS MEMUARAI IŠĖJO ANGLŲ KALBA

Nijolės Sadūnaitės memuarai anglų kalba, vardu A Radiance in the Gulag, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos rūpesčiu ką tik išėjo į plačiąją rinką.

Šios kilnios katalikų veikėjos ir buvusios sąžinės kalinės dramatiški prisiminimai prieš kelerius metus pasiekė Vakarus dvejomis dalimis. Abi dalis išvertė Religinės Šalpos reikalų vedėjas kun. Kazimieras Pugetvičius. Vertimą redagavo Religinės Šalpos dirbanti Marian Skabeikienė.

Šią 148 psl. knygą su iliustracijomis galima užsakyti tiesiogiai per Trinity Communications leidyklą, skambinant nemokamai (800) 247-9079. Aliaskoj ir Virginijoje gyvenantys skambina (703) 369-2429.

Knygos kaina JAV doleriais: \$ 9.25 kietais viršeliais, \$ 5.95 minkš –tais.

Grupės, norinčios užsakyti knygą didesniais kiekiais, gauna nuolaidas:

100 ar daugiau egz.	- 40 % nuolaida
300 ar daugiau egz.	- 45 % nuolaida
1000 ar daugiau egz.	- 50 % nuolaida.

INFORMACINIS PRANEŠIMAS VLIKO REIKALAIŠ

Vliko sušauktoje spaudos konferencijoje birželio 19 d. Chicagoje. Kalba Vliko politinės komisijos pirm. J. Jukūnas; kairėje sėdi pranešimus parengęs P. Narutis ir dr. K. Bobelis. E. Šulaičio nuotrauka

VLIKas buvo surengęs spaudos konferenciją – informacinį pranešimą visuomenei, kuris įvyko birželio 19 d. Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje. Karštą penktadienio vakarą prisirinko pilna salė (daugiau negu 200 tautiečių), kurie išklause dviejų – dr. K. Bobelio ir P. Naručio pranešimų bei iškėlė eilę klausimų, kuriuos atsakė pranešėjai.

Konferenciją atidarė J. Jukūnas, o pirmuoju kalbėjo VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis. Jis nušvietė dabartinę šios organizacijos padėtį, jos žygius laisvinimo baruose. Kalbėtojas pabrėžė VLIKo išvystytą veiklą Europoje,

ELTOS biuletenio išplėtimą ir kt. Jis nusiskundė prez. Reagano netinkama politika ir jo nesiskaitymu su VLIKu (pažymėjo, kad jis neatsakė į VLIKo laiškus). P. Narutis, kuris yra VLIKo politinės komisijos narys, papasakojo apie VLIKo veiklos liniją bei pobūdį.

Diskusijose plačiausia buvo paliestas Lietuvos Krikščionybės 600 metų minėjimas bei panašūs klausimai, kurie nevieną gerokai sujaukino.

Atrodo, kad ši konferencija – pranešimai buvo naudingi ir padėjo įsigilinti į VLIKo dabartinę padėtį bei jo problemas. (eš.)

Vliko sušauktoje konferencijoje. Viduryje J. Janušaitis ir A. Juodvalkis. E. Šulaičio nuotrauka

Prof. A. Voldemaras

IŠ LENKŲ BEDLAMO

"Kraštutinis tikybinis nekeitimas, fanatizmas, tiek lenkų valdžios, tiek dvasiškosios priėjo iki to, kad šian reikalan turėjo įsikšti Romos sostas kurs papos Benedikto XV asmeny prminė jiems apie krikščionių nusižeminimą ir tolerancingumą. Savo raše te į Lenkijos vyskupus iš 16 liepos 1921 m. papa Benediktas XV, nurodinėdamas į apaštala Povylą (į Žydu V. 1), siūlė dvasiškiai ir lenkų vyskupams ne užsiimti politika, bet atsiduoti prisimtam ant savęs tarnavimui Dievui. Tegū kiekvienas kunigas -- raše papa -- nešykštaija rodyti brolišką meilę ir brolius kunigus kad jie skirtųsi "tautiniu ir rito žvilgsniu".

Beskaitant išrašytus žodžius niekam nė į galvą negali ateiti, kad jie imti iš Sovietų valdžios notos Lenkams iš 22 liepos, 1922 m. Jais bolševikų valdžia baigia eilę nusiskundimų, tiksliai nurodytų, kad Lenkai persekioja rusus pravoslavus, patekusius Lenkijon. Išimsime keletą pavyzdžių. "Pirmą dieną pravoslavų Velykų 1 gegužės, 1921 m. Cholme, sulg arkitekto specialiai parūpinto plano, buvo išsprogdinta cerkvė šv. Kirilijaus ir Metodijaus, ir trečią dieną šios cerkvės griuvėsiuose vyskupas Bandurskis padėjo paminklui pamatą. Posadove, Rupinskų kunigui sukurščius, per Sekmines buvo apiplėšta pravoslavų cerkvė, kur šventvagiškai buvo padaryta girtuokliavimas; subėgę gintų rusės moters buvo policijos šautuvais apdaužytos ir išsiųstos ir Tomašovo miestą kalėjiman "už bolševizmą". Per Velykas miestely Gorisa, giedant "Kėlės Kristus" buvo areštuota visa pravoslavų dvasiškija ir nuvesta kalėjiman."

Primindamas tokių faktų eilią

Maskvos užsienų komisarijatas pro testuoja prieš juos ir nurodo, kad Lenkai laužo Rygos taikos sutartį, kuri užtikrina tikybos ir kulto laisvę tiek lenkams-katalikams Rusijoje, tiek rusams-pravoslavams Lenkijoje. Gal keista rodytis, kad bolševikai kurie yra priešai bet kurios tikybos ir iš jos juokiasi, užstoja rusus -- pravoslavus, kuriuos lenkai persekioja. Reikia todėl pažymėti, kad Rusų nota yra tik atsakymas į lenkiškąją dėl lenkų-katalikų persekiojimo Rusijoje. Atrėmę miglotus lenkų notos kaltinimus, bolševikai šiūpteria keletą pavyzdžių tikro persekiojimo už tikybą Lenkijoje.

Kita vertus, Katarina II, vokiečių protestantė, patapusi Rusijos imperatoriene, užstodama persekiojimus Lietuvių -- Lenkų valstybėje pravoslavus, prisidėjo jos padaliniman. Išnykus Lenkijai rusų carai, visada užtardavo pietų Austrijoje slavus, nors persekiodavo skaitlingiausius lenkus -- slavus pačioje Rusijoje.

Dabartiniai Rusijos viešpačiai eina senai pramintu taku. Jie persekios patys pravoslavus Rusijoje, bet užtars juos pas kaimynus, Lenkijoje Istorija kartojasi. Tai turėtų atminti ypač Lenkai, kurie 1613 m. buvo Maskvoje, o šimtą metų vėliau Rusijos caras diktavo savo valią Lenkijai, o kelias dešimtis metų dar vėliau, ji tapo išdalinta.

Nesuskubsi dar atgimti Lenkija, pasiekusi buvo jau Kievo ir norėjo patekti Smolenskan, tik nenusisekė. Vasarą 1920 m. lenkai jau pamatė Rusus ties Varšuva ir, kad ne Prancūzai, Lenkijos sostinė būtų patekusi bolševikams. Nevisada Prancūzai galės, o kas svarbu nevisada norės ginti Lenką. Pas Prancūzus laisvės idealai labai gilūs ir jie neleis remti

laisvės priešu -- Lenkų.

Ligšiol Lenkai rodosi laisvės visai neverti. Vakar buvę patys prispausti ir svetimomis pastangomis bei svetimų laimėjimu atgavę laisvę, jie tampa ant rytojaus persekiotojais kitų.

Mes nekartą sakėme, kad negalima džiaugtis iš to, jog Lenkija stropiai deda pamatą savo būsimam padalinimui. Anarkiškas kaimynas visada pavojingas dar gi net didelei valstybei. Savo metu visas pasaulis pritarė Lenkijos padalinimui, nes Europa ilgus dešimtmečius gyveno pavojuje būti įtrauktai karan dėl Lenkijos.

Lietuvai, valstybei mažai, pavojaus dar daugiau, kad ji pirmoji gali žūti visų -- lenkų kivičiuose. Mums todėl ramios ir tvarkingos Lenkijos susidarimas yra mūsų pačių likimo klausimas. Ir mes nuoširdžiai sveikintume kiekvieną apsiareiškimą, kurs rodytų, kad vieton senosios mušelių netvarkadarių šlėktiškos Lenkijos gimsta nauja demokratinga, taiki darbo šalis, kuri myli savo pačios laisvę ir gerbia svetimą.

Tik mes prie geriausių norų nematome žymių tokios Lenkijos. Kas mums tenka matyti iš Lenkų gyvenimo, primena labai Bedlamą. Išbėgę iš jo pamišėliai rodosi be žmoniškų jausmų ir be žmoniško mąstymo.

Jei bolševikų nota duota pavyzdžių juodai-raudono lenkų pamišimo, tai tėvų jėgų laikraštis "Przegląd Powszechny" (liepos mėn. 1922), lei džiama Krokovoje, rodo žymių tylaus pamišimo.

Krokuvos profesorius Peliksas Koneczny šiame laikrašty duoda sumanymą išrišti lietuvių klausimą... reformuojant lenkų kalbos žodyną. Visas jo reforma išsireiškia straipsnio pavadinimu "Lietuva a Litwa". Girdi reikią Litva, -- litvini vadinti buvusią Lietuvos didžiąją kunigaikštiją, o Letuva, letuvini etnografinę Lietuvą kuri esanti labai mažutė.

P. Koneczny, kaip Lenkijos istorikas skaitė be abejo rusų metraščius, taigi jeigu jis paklausęs būtų savo kolegos Rozwadowskio, kodėl Lietuvos vardas parašytas taip, kaip parašytas, būtų išgirdęs, kad tas raštas atsako ištarmei Lietuva.

Šią aplinkybę murodav tam, kad po mui Koneczny nereiktų reformuoti an

trą kart lenkų kalbos, sužinojus, kad Litva stačią keliu išeina iš Lietuvos Bet jam nepatarum skaityti nieku būdu Petrapilio Akademiko A. Sobolevs kio straipsnelio, kur įrodyta, kad nekenčiama prof. Koneczny Lietuva tėsėsi toli į rytus ir šiaurę. Pasiškaičes vieton tylaus sumišimo jis gali gauti triukšmingą.

Gal geriau tikty p. Koneczny pavadinti mūsų kraštą ne Letuva, bet Zmogusija od Zmogusow, kurie ten gyvena, o visa kita pavadinti Polonomania.

Po p. Koneczny, istorijos ir filologijos žinių dabar pasakysime truputį dėl jo logikos. "Wilno bylo stolica Litwy, nie Lituwų bylo stolica tej Litwy, ktore, Letuva stanovila jedno tylo cząstkę." Sekdami p. Koneczny mes galime sudaryti dar gražesnių išvadų, kaip va: Londonas buvo sostine nevienos Anglijos, bet visos šiaurės Amerikos. Toj Amerikos dalis nepalyginus didesnė ir turi gyventojų 100 su viršum milijonų, o Anglija, kur guli Londonas vos 45. Argi neaišku, kad anglai neturi teisės į Londoną? Kaipgi turi tada teisę į Londoną? Aš netikras, kad p. Koneczny prileis jį amerikiečiams. Gali būti, kad jis pripažins lenkams visai teisės į Londoną.

Tėvams jėzuitams taip begalo patiko šis Koneczny klieidėjimas, kad jie talpindami šį straipsnį daro išimti iš taisyklės nesikišti politikon, ir duoda jam vietos, nes tai "petenotygalnych myšli glos."

Kaip matome, eksterminacijos visos kas svetima, manija apėmė net kalbą. Geriau, žinoma, žodyno draskymas ir žodžių perkrikštijimas, nei cerkvių sprogdinimas, ar žydų išmušimas. Nelaimė, kad ši baisi tautinio, tikybinio iš politinio pamišimo liga nesitenkina žodynu, o besiplėsdama ir ieškodama, ką dar galėtų su naikinti, tik pakeliui randa žodyną.

Nejaugi Lenkijoje nėra nė tiek sveikų žmonių, kurie jei nesustabdytų eksterminacijos viso svetimo ligą tai bent protestuotų prieš ją. Būtų labai liūdna ir dar labiau pavojinga, jei tokių lenkų nesirastų.

"Tėvynės Balsas" Nr. 142, sekmdienis--1922 m. rugpiūčio 13 d., Kaunas.

Kryžių Ir Rūpintojėlių Lietuva

Lietuviai -- mažytė, kukli, tačiau nepaprastai atkakli tauta, kuri amžiams slenkant sugebėjo išsaugoti savo individualumą nepaliesta, nepaisant kančių bei sukrėtimų, kuriuos jie patyrė priešų viešpatavimui bei engiam.

Montrealyje, lietuvių etninė grupė labai vieninga. Jie reguliariai susiburia vienijami bendro tikėjimo, tautinio jausmo bei dainuodami savo krašto dainas.

Praeitą šeštadienį, t.y. gegužės 23 d., šv. Kazimiero bažnyčioje jie atliko "KANTATĄ", parašytą chorui ir orkestrui. Ši kūrinį, skirtą Lietuvai vos krikšto 600 metų jubiliejui pažymėti, sukūrė poetas Henrikas Nagys. Kantatą sudaro šešios dalys, kuriose pasakojama šios tautos istorija. Su pakiliu optimizmu autorius apdaimuoja šiu lietuvių grožį, kurie vienu metu yra švelnūs ir stiprūs, vargšai ir išdidūs, moliadūs bei atkaklūs.

Muziką, šiai jaudinančiai "KANTATAI", parašė Aleksandras Stankevičius, jaunas lietuvių muzikas, gyvenantis Montrealyje. A. Stankevičius sukurtą muziką puikiai išreiškė poetinę "KANTATOS" mintį. Kūrinys parašytas keturiems solistams, chorui bei orkestrui darnia muzikine kalba. Kompozitoriui puikiai pavyko išreikšti savo šalies melodijų bei ritmų akcentus. Atlikėjų pakiliai perteiktos tragiškos emocijos didžiai sujaukino publiką.

Pirmoje kūrinio dalyje "Protėviai" išgirstame atskirus baroko epochos muzikinius niuansus. "Kryžius ir kalavijas", "Rikių daina" dalyje solo partijas atliko sopranas Ginė Čepkauskienė bei altas, Slava Žeimelytė. Abiejų solisčių turtingi balsai gerai išreiškė gėlos bei švelnumo kupiną liūdnąją šios dalies melodinę liniją.

"Malda" suskambo jaudinančia jėga kuriai pabrėžti, Aleksandras Stankevičius, panaudoja sintetizatoriaus garsus darniai išiliejantčius ir orkestru atliekamą melodiją. "Lietuvos krikštas" -- kupina stebinančio turtingumo harmonijos. Šioje dalyje baritonas, Antanas Keblys nuoširdžiai ir su užsidegimu atliko savo partiją bei deklamuojamąją dalį ("parlato").

Dalyje "Baudžiauninkai" solo partiją atliko bosas, Vaclovas Verikaitis. Šio solisto šiltas ir turtingas balsas taip puikiai išreiškė tragišką savo

tautos padėtį. Ši dalis, parašyta 6/8, baigiasi krypstančia žemyn tercija, tuo suteikdama keistus liūdesio efektus.

Kūrinio pabaigą, "Prisikėlimo himnas", atliko visų choras, solistai bei orkestras. Ši dalis suskambo entuziastingai ir nuoširdžiai. Publikos ilgų plojimų prašomi visi atlikėjai pakartoję paskutinįją dalį.

Vakaras buvo nepaprastai malonus visiems, kurie išklause šį kūrinį. Turime pabrėžti, jog solistai buvo stebinančiai puikūs ir choras gerai paruoštas. Manome, jog jaunas kompozitorius bei dirigentas nusipelnė mūsų dėmesio. Ši "KANTATA" turi visus kokybinius privalumus ir tikrai verta didžios publikos. Tad palinkėkime jai ilgiausių metų.

Claire Beaudry-Berault, B.MUS. McGill University.

(Iš prancūzų kalbos vertė Dalija Saujgnae).

DLOC METINIS ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Seniai lauktas atstovų metinis susirinkimas įvyko birželio 27d. šv. Antano parapijos patalpose. Minėjimą pradėjo Detroito Liet. Organizacijų Centro pirm. Dr. Algis Barauskas, pirmininkauti pakvietė Petrą Pagojų, sekretoriauti -- Antaną Norų, kuris perskaitė 1987-88 metams atstovų mandatus. Rasta atsiųstų 15 organizacijų mandatų. Susirinkime dalyvavo 17 atstovai. Toliau sekė žuvusiųjų dėl Lietuvos ir mirusiųjų pagerbimas.

Antanas Norus perskaitė pereitų metų metinio susirinkimo protokolą. Vytautas Kutkus išskėlė klausimą kodėl nebuvo sušauktas susirinkimas, aptarti vieno bendro Vasario 16 minėjimo? Toliau sekė Algio Barausko metų veiklos pranešimas. Kasininkas Antanas Vaitėnas darė pranešimą apie kasos stovį. Revizijos komisijos aktą perskaitė V. Tamošiūnas. Adv. Kęstutis Miškinis painformavo, kad yra organizuojamas vietinis komitetas, kurio tikslas padėti vietiniams lietuviams, kurie yra kaltinami nusi-

APLANKIUS O.IR J.KERAMINUS ROCKFORDE, IL

Ona ir Jonas Keraminai, galima sakyti, dar yra naujokai Rockforde, IL valstijoje. Jie ilgą laiką gyveno New Yorke ar jo apylinkėse. Tačiau darbo reikalais Jonas Keraminas prieš maždaug 5 metus buvo perkeltas į Rockfordą ir čia apsisistoję.

Pernai jis išėjo į ankstyvą pensiją, tačiau darbų jam vis atsiranda namuose. Jis tuoj pat pasidirbo didžiuo koplytstulpį, panašų į tą, kurį paliko Commack miestelyje prie New Yorke. Pasidirbo ir avilius, užveisdamas bičių ir dabar pažįstamus apdovanojame medumi. Taip pat įrengė ir šulinį su lietuviškais ornamentais, kurių galima dar rasti ant namo iš lauko pusės ir iš vidaus.

Visai neseniai pagamino nešiojamą (5 pėdų aukščio) koplytstulpį, kuri nuveža į įvairias tautines parodas, kuriose Lietuvos vardą jau nepirmi metai garsina jo žmona Ona. Neseniai Rockfordo šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje buvo Lietuvos krikščionybės 600 metų minėjimas ir per jį šis koplytstulpis buvo išstatytas.

Be Onos Keraminienės neapseina nė vienas didesnis tarptautinis renginys. Ji turi didžiulę lietuviškų suvenyrų bei tautodailės kolekciją, kurią dažnai išstato įvairiose parodose. Taip pat dažnokai kviečiama dalyvauja mokyklose, kuriose kalba apie Lietuvą, jos kultūrą ir pan. Apie ją dažnai rašo vietinė spauda, rodo televizija. Galima pasakyti, kad ji viena padaro daugiau negu visi Rockfordo lietuviai, kurių jau mažokai yra belikę, kartu pamėmus.

Neseniai buvo proga vėl apsilankyti Keraminų svetingoje sodyboje Rockfordo pašonėje. Visada miela pasimatyti su svetingais ir maloniais šeiminkais ir pažinti jų nuveiktus darbus paskutiniu metu. Tenka palinkėti, kad jie nepavargtų ir darbuotųsi dar ilgus metus!

E. Š.

VEJASI PER VISĄ PASAULĮ

(Atkelta iš 1 psl.)

neimas vyksta į Vatikaną ir jį audienicijoje priims pop. Jonas Paulius II, tai kai kurie žydų sluoksniai vėl sujudė sukruto ir pradėjo protestuoti ir norėjo paveikti Vatikaną, kad jis tą vizitą atšauktų. Jų kai kurie asmenys vyko į Romą demonstruoti, o Amerikos žydų vadai atšaukė savo numatytą pasimatymą su Popiežium, kai jis šiais metais lankysis šiame krašte. Izraelio vyriausybė irgi išreiškė savo nepasitenkinimą, nors pop. Jonas Paulius II kaip Vatikano valstybės galva, K. Waldheimą priėmė ne kaip privatų asmenį, bet kaip Austrijos valstybės galvą.

Šiuo atveju kai kurių žydų logika yra sunkiai suprantama. Jei, kaip minėjome, nemuteistas už jokusius nusikaltimus žmogus, apšaukia kaltu ir nori priversti, net ir kitus kraštus, kad jie taikytų jam sankcijas.

K. Waldheimą persekiojimas ir žydų akcija dėl jo vizito Vatikane, kaip patikimi šaltiniai tvirtina, sukėlė austrų tautoje ir dabartinėje jos vyriausybėje pasipiktinimą tais, kurie jį kaltina ir persekioja, kai jo tautiečiai, kurie, reikia manyti, gerai žino jo praeitį, nei jo kaltina, nei smerkia.

Tie, kurie dabar taip stropiai vykdo "nacių" medžiole, tokiu "teisingumu" įgyvendinimo keliu ir tokiais metodais ir toliau eidami, savo kersu jausmus gal ir patenkina, bet savo tautos interesams tikrai nepasitarnaus ir jai aiškiai blėstančių veikvi same pasaulyje simpatijų irgi nepateks.

J. P. K.

kaltimais Antrame pasauliniame kare Paprašo tam fondui aukos. Susirinkimas nutarė paaukoti iš DLOC kasos 200.00 dol.

Ilgokai lauktas DLOC metinis susirinkimas nebuvo skaitlingas, bet į valdybą ir Revizijos komisiją buvo išrinkti: Dr. Algis Barauskas, Bernardas Brizgis, Stasys Šadeika, Antanas Norus, Česys Šadeika, Antanas Vaitėnas, Petras Pagojus, adv. Kęstutis Miškinis ir Algirdas Vaitiekaitis. Į Revizijos komisiją: Vincas Tamošiūnas, Stasys Šimoliūnas ir Antanas Sukauskas. Valdyba pareigomis dar nepasiskirstė.

A. Sukauskas

ALTS-gos DETROITO SYRIAUS V-bos POSĖDIS

ALTS-gos Detroito skyriaus valdybos posėdis įvyko birželio 11 d. skyriaus pirmininko Alberto Misiūno bute. Posėdį pradėjo, dalyvaujančius patikrino ir pateikė 9 punktų darbotvarkę skyriaus pirmininkas Albertas Misiūnas. Darbotvarkė be pakeitimų priimta. Praeito skyriaus valdybos posėdžio protokolą perskaitė sekretorius Edvardas Milkus. Protokolas patvirtintas. Skyriaus valdyba kiekvieną darbotvarkės punktą kruopščiai apsvaistė ir išdiskutavo. Svarbesnieji nutarimai tokie: skyriaus metinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 23 d. Onutės ir Česio Šadeikų gražioje sodyboje. Skyriaus pirmininkas A. Misiūnas ir ižd. R. Macionis patikrino turimos banko sąskaitos balansą ir jį suderinio su iždininko vedamos knygos balansu. Metiniame susirinkime bus priimamas nario mokėstis ir bus žiūrima, kad visi jį sumokėtų.

Dirvoje š.m. balandžio 22 d. išspausdintas vedamo vietoje rašinys,

pavadinimu "Kai jausmai užtemdo protą" pasiekė ir skyriaus valdybą. Valdyba savo posėdyje pritarė ALTS-gos centro valdybos išpėjamam pareiškimui, kad Dirva laikytusi veiknių sutartos laikysenos bendradarbiaujant su kraštu (ok. Lietuva). Skyriaus pirmininkas A. Misiūnas ALTS-gos visų skyrių adresus ir kiekvienam skyriui bus atitinkamas kėlis pasiūstas a. a. Jono Švobos ir Vilties draugijos išleistos "Seiminė ir Prezidentinė Lietuva" knygu. Klausimų ir sumanymų dalyje buvo palieštas VLIK-as, ALT-ba ir Lietuvių Bendruomenė. Posėdis buvo darbingas ir sklandžiai pravesas. Po sėdyje dalyvavo be jau minėtų: Vincas Tamošiūnas, Algis Vaitiekaitis, nariai ir Stasys Šimoliūnas, Antanas Grinius, Stasys Bartkus ir Albinas Andriusaitis-svečiai.

Po posėdžio Albertas Misiūnas visus pavaišino.

A. Grinius

POPIEŽIAUS LANKYMASIS LENKIJOJ

Š.m. birželio 8-14 d.d. popiežius Jonas Paulius II lankėsi savo gimtajam krašte. Tai buvo jo 3-ji kelionė į Lenkiją. Po jo išrinkimo popiežiumi, jis Lenkiją vizitavo 1979 ir 1983 metais.

Šiuo kartu popiežius Jonas Paulius II apsilankė 8-se Lenkijos miestuose ir padarė daugiau kaip 20 socialinių bei politinių, kartais gana aštrių pareiškimų. Lankydamasis Gdanske (vok. Danzig), popiežius susitiko su Laisvosios darbo profesinės s-gos "Solidarnosc" steigėju Lech Walensa ir jo didele šeima. Walensa už Lenkijos darbininkų reikavę gynimą prieš keletą metų yra gavęs garsiąją Nobelio premiją. "Solidarnosc" darbininkų s-ga, nepalankią komunistų partijai, po vienerių jos veikimo metų, Lenkijos valdžios galva ir k. partijos lyderis gen. W. Jaruzelskis yra uždaręs, o jos svarbiuosius veikėjus sutupdęs kalėjimuose.

Lenkijos Vyskupų konferencijoj, kur buvo susirinkę arti 100 vyskupų popiežius pasakė svarbią kalbą. Jis pabrėžė, jog yra nenormalu, jog Lenkija, kone grynai katalikiškas kraštas, neturi ligi šiol normalių diplomatinų santykių su Vatikanu, kai šiuo metu 116 įvairių tikybų valstybių tokius santykius turi. Lenkijos vyskupai irgi paigėdavo, kad diplomatiniai santykiai su Vatikanu būtų užmegzti.

Paskutinę vizito dieną, anksti rytą popiežius nuvyko ir pasimeldė prie kun. Jerzy Popieluszkos kapo. Ši kuniga (Popieluszką) aktyvų "Solidarnosc" šalininką, Lenkų saugumo policija 1984 m. nužudė.

Korespondentai apskaičiuoja, jog į kiekvienas šv. Mišias, atnašaujamas atvirame ore, didelėse aikštėse, susirinkdavo per vieną milijoną žmonių.

J. VIL.

PRISIMINTAS

A.A. K.TAUTKUS

(Atkelta iš 4 psl.)

mūsų priklauso. Aukščiausiojo planai niekam nežinomi. Esu dėkinga velionio žmonai Anei, kad ji mielai pritarė šiam sumanymui, kuriame taip kukliai, liūdnei, bet garbingai prisiminėme a. a. KAZIMIERĄ jo amžinybės iškelavimo metinių progą. Liūdinčiai šeimai linkiu ištvermės, nes tik laikas užgydys ar sumažins Jūsų skausmo žaizdas.

O Tau, Mielas KAZIMIERAI, negalėjusiam atsigulti savo gimtojo krašto medžių pavėsyje, išsėkis ramiai svetingoje Tavo antrosios tėvynės - Amerikos žemėlėje... Mes Tavęs neužmiršime!

Po to dar žodį tarė šaulių "Klaipėdos" kuopos pirmininkas Juozas Mikulis. Padėkojęs velionio našlei už pakvietimą dalyvauti šiose liūdnoose vienerių metų jo mirties prisiminimo apeigose, prisimindamas a. a. KAZIMIERĄ, kaip darbštų ir pareigingą šaulį,ėjusį kuopoje ir net Centro valdyboje įvairias pareigas. Su dideliu apgailestavimu išreiškė velionio netekimą.

Besišnekučiuojant prie kavos puoduko, atėjo laikas skirstyti į namučius. Prieš skirstantis velionio žmonos paprašyta, A. Repšienė visiems nuoširdžiai padėkojo už dalyvavimą

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

823 West 34-th Place,
Chicago, IL

Dr. FRANK PLECKAS

Optometristas
Tel. 737-5149

kalba lietuviškai.

TIKRINA AKIS, PRITAIKO
AKINIUS ir "CONTACT LENSES"

2618 West 71-st Street, Chicago,
Illinois 60629.

Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadienį.

KODĖL 7 MILIJONAI DOLERIŲ NE LIETUVIAMS?

Amerikiečių televizijoje, spaudoje, taip pat užsienio lietuvių spaudoje, rašyta apie keistas aukas religinėms grupėms, kurios vaidina tarsi Dievo išrinktuosius. Gal daugiausiai prietrenkianti aukotoja, kaip pranešta, buvo Elizabeth Dayton-Dovydenas, 34 metų moteris. Ji gavusi apie 19 milijonų amer. dolerių palikimą, ieškojo kam paaukoti ar kaip naudotis tokiais dideliais turtais.

Ilgai nelaukdamą, pradėjo aukoti "The Bible Speaks" religinei grupei, kurios vadovą pažinojo. Bematant paklojo netoli septynių milijonų dolerių. Televizijoje tos "religijos" vadovas pranešė, kad ji jam siūlė daugiau dolerių, bet jis atsisakęs priimti, ji jau bus išganyta...

Po kiek laiko, duosnioji aukotoja per sigalvojo, sumanė pinigų atsiimti. Savime aišku, apsukrieji dvasininkai atsisakė jos paaukotus milijonus doli-

rių, sugrąžinti.

Čia išsivelia lietuviškos "smulkmenos". Iš pranešimų matosi, kad duosnioji Mrs. Dovydenaitis gyvena su vyru John, kuris yra fotografas, 158 akrų sodyboje Lenox, Massachusetts, JAV-se. Kiek žinoma, lietuvių rašytojo Ludo Dovydeno sūnus yra fotografas, vaizdo Jonas. Neseniai Liudas Dovydenas vienam laikraščiui paremti aukavo dešimt dolerių, už auką redakcija ir administracija padėjo per spaudą.

Jei milijoninių sumų aukotojai yra lietuviai, ar ponis Elizabeth ištektėjusi už lietuvių, tai gal ji ir jie sutiktų bent septynis milijonus dolerių paaukoti lietuviškai veiklai remti, kaip jaunimui (Vasario 16 gimnazijai, ar skautams, ar Dainavos stovyklai), ar neturtingiems remti (BALFui), ar talkinti Lietuvos išlaisvinimui (VLKui, ALTui ar kitiems). Netgi kaip reikiant išleisti lietuvių rašytojų knygas, jas išversti į anglų kalbą, pradedant kad ir nuo turtoolio tėvo raštų.

Ar vadovaujančios lietuvių organizacijos, kaip skautai, šauliai, knygų leidyklos, lituanistinės mokyklos nepagalvojo pas tuos turtoolius pasiūstyti savo delegacijas, paprašyti aukų?

Tada gal atsilieptų ir kiti lietuviai turtooliai, iki šiol visai menkai paremiantieji lietuvių kultūrinę veiklą.

P. Jotvingis

Skaitykite Ir Platinkite

LAISVAJĄ LIETUVĄ

Neringa RESTAURANT LITHUANIAN CUISINE

MARIUS & EMILJA KIELA
2632 W. 71ST STREET, CHICAGO, IL 60629
476-9026

Open 8 AM to 8 PM

DAINA RESTORANAS, SALĖS,

BANKETŲ SALĖS ATIDARYTOS 7 DIENAS SAVAITĖJE

nuo 11 v.r. iki 8 v.v.

Šeštadienį ir sekmadienį atidaryta pusryčiams nuo 8 val. ryto

Taip pat galima gauti visokias pyragų išsinešimui.

Maloniai kviečia jus atsilankyti nauji "DAINOS" savininkai

2656 W. 71-st St.

Chicago, IL 60629

Stasys ir Joana BAFIAI

Tel. 312/434-9666

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

FOR YOUR HOME

ESLIC

2212 WEST CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL. 60608

PETER KAZANAUSKAS, Pres.

Tel. 847 - 7747

Hours: Mon., Tue., Fri. 9-4

Thur. 9-3, Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND

SINCE 1905

Mutual Federal Savings and Loan

A - J MEATS

Prime & Choice

SKANIAUSIOS LIETUVIŠKOS ŠVIEŽIOS IR RŪKYTOS DEŠROS

DELIKATESŲ SKYRIUS

2433 W. LITHUANIAN PLAZA COURT, CHICAGO, IL 60629

Tel. 436-6888

ANTANAS PLIENIS

A & L INSURANCE AGENCY

Tel. 523-8775

4645 So. Ashland Ave., Chicago, IL 60609

Real Estate - Mortgage Loans - Income

Taxes

Turime gyvybės draudimus nerūkantiems pigesnėmis kainomis, ligoninių, automobilių vairuotojams nuo 16 iki 80 metų, nuo gaisrų ir visus kitus draudimus.

Notariatas

Aleksas Lauraitis

Jonas A. GIBAITIS

ADVOKATAS

TELEFONAS: 776-8700

6247 So. KEDZIE AVE. CHICAGO IL 60629

TALMAN Grocery & Deli

NAMIE GAMINTAS LIETUVIŠKAS MAISTAS;

KEPSNIAI

UŽSAKYMAI PRIIMAMI PARENGIMAMS IR

VESTUVĖMS

Savininkai: M.L. Kupcikevičiai

2624 West Lithuanian Plaza

Court, Chicago, IL 60629

Tel. 434-9766

TULPĖ

RESTORANAS

SAVININKĖ

Juzė Augaitienė

2447 West LITHUANIAN PLAZA COURT

/ 69-th Str. / Tel. 925-1123

Chicago, Ill. 60629

SVEIKAS LIETUVIŠKAS MAISTAS

Atidaryta kasdien. Atremontuotos vidaus

patalpos, padaugintas stalų skaičius.

Atsilankę - įsitikinsite.

Midland Federal Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

LAISVOJI LIETUVA

2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel.: 476-3371
or 839-5531

V. Kuzma, London, Canada	15.00
Juozas Dilys, St. Catherin, Can.	15.00
Olga Markūnienė, Waukegan, IL	10.00
Petras Mikšys, Leicester, MA	10.00
Martin Gelžinis, Farmingdale, NY	10.00
Ben, Dundas, Cicero, IL	10.00
Danutė Kurauskas, Chicago	10.00
A. S. Kenstavičius, Hope, Can.	6.00
Vladas Dainys, So. Boston, MA	5.00
Jonas Budrikis, St. Pet., FL	5.00
Leonardas Kerulis, Chicago	5.00
Vincent Foch, Long Beach, CA	5.00
Joseph Vaičjurgis, Boston, MA	5.00
Jonas Mikalavičius, N. Haven CT	5.00
Antanas Kuras, Chicago	5.00
Eug. Kereševičienė, Miami, FL	5.00
J. K. Andruskevičius, Canada	3.00

Visiems nuoširdžiausiai dėkojame

PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ DIENA - jau 75-toji - šiemet bus rugpjūčio 16 d., sekmadienį, Rocky Glen Park, Moosic, PA. Lietuvių Dienų rengimu rūpinasi Lietuvos Vyčių Anthracite 144 kuopa ir Pittsburgho 143 kuopa. Programa prasidės 12 val. dienos. Pagrindinis šv. Mišių celebrantas bus prel. Algimantas Bartkus, šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius, giedos šv. Kazimiero parapijos choras iš Pittstono. Lietuvių Dienos rengimo pirmininkė yra Anna Klizas Wargo. Pelnas skiriamas šv. Kazimiero kolegijai Romoje.

KANADOS LIETUVIŲ RAŠYTOJA-POETĖ MARIJA AUKŠTAITĖ YRA PARĄŠIUS SEKANČIAS KNYGAS:

ROŽIŲ VASARA, - Eilėraščiai	\$ 7.00
IŠEIVĖS KELIU, - Autobiografija	5.50
IŠEIVĖ, - Kelionių aprašymai	6.00
ANT MARIŲ KRAŠTO, - Romanas	10.00
NUBANGAVĖ, KŪDIKYSTĖS DIENOS, - Autobiografija	7.00
LYRIKA, - Eilėraščiai, Posakiai	8.00

Šias knygas dar galima užsisakyti minėtom kainom pridėdant \$1,50 persiuntimo išlaidom, - sekančiu adresu:

A. F. Navikėvičius
46 Arthur Mark Drive
Port Hope, Ontario L1A 3X1
Canada

Geriausią dovaną

Prof. A. VOLDEMARIO Raštai I ir II tomas

MIELI SKAITYTOJAI. Prašome įsigyti šiuos du tomus ar kitems pasiųsti kaip dovaną, tuo paremsite LAISVOSIOS LIETUVOS knygų leidyklą.

I ir II-ro tomo kaina tikrai \$20,00

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio išleistos premijuotos knygos:

1. J. Gliuda - Aitvarai ir Gėria	-\$4.00
2. A. Kairys - Išlikimoji Žolė	\$4.00
3. A. Baronas - Vėjas Lekia Lyguma	-\$4.00
Kitos knygos:	
4. B. Kemežaitė - Sudiev! Aš Išeinu...	-\$4.00
5. V. Bražėnas - Samokslas Prieš Žmoniją	-\$2.50
6. St. Jakubickas - Kas yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis	\$5.00
7. A. Kaščiūnienė - Žirgeliai (Eilėraščiai)	-\$2.50
8. M. Blynas - Lietuvos Senovės Paminklai	-\$10.00
9. M. Blynas - Nostradamus ir Pranašystės	-\$5.00
10. M. Blynas - Lietuvos Reikalais	-\$6.00
11. M. Blynas - Gynybinių Vilniaus Sienų mugriovimas. Vertimas.	\$3.00
12. Valerijonas Šimkus - Atsiminimai I dalis	\$10.00
13. M. Blynas - Tikroji Praeitis	\$6.00
14. M. Blynas - Lietuvos Senovės Palikimas	\$5.00

Prašau užpildyti ir išskirpus pasiųsti LAISVAJAI LIETUVAI, 2618 West 71st Street., Chicago, IL 60629.

Siunčiu 15 dol. metinę prenumeratą ir prašau siųsti LAISVAJĄ LIETUVĄ.

Siunčiu \$..... už nurodytas knygas

Vardas ir pavardė
Numeris ir gatvė
Miestas, valstija ir pašto zona

Paminklas Jau Taisomas, Bet Laiptai Griūva

Prieš eilę mėnesių kreipėmės į visuomenę prašydami aukų Žuvusiems už Lietuvos Laisvę paminklo bei laiptų, esančių Jaunimo centro sodelyje, atnaujinimui. Šiandien tada buvo numatyta 10-12,000 dolerių. Pradžioje aukos plaukė, bet greit sulėtėjo ir galiausiai aukų tėkmė visai sustojo.

Tačiau vis dėlto pavyko surinkti beveik pakankamą sumą pačiam paminklui pataisyti - atnaujinti. Šiuos žodžius skaitant atnaujinimo darbai turbūt jau bus prasidėję. Atnaujintas paminklas, anot, rangovo, nesiskirs nuo naujai pastatyto.

Tačiau nemažesnės svarbos yra paminklo pamato ir laiptų remontas, kuriame atlikti visai nėra lėšų. Kaip jau anksčiau buvo rašyta, pats paminklo pamatas - pagrindas ir laiptai yra iš trupėję ir sutrūkę, ir jų, anot tos profesijos žinovų, tinkamai pataisyti negalima. Toks pataisymas, tiksliau - suplyšymas, būtų tik laikino pobūdžio ir ilgai nelaikytų. Tad norim nenorim, reikia lieti naują pamatą ir laiptus.

Būtų didelė klaida tą darbą atidėti iki kada nors (gal už metų, kitų) atsiaras pakankamai lėšų jam įvykdyti. Tą darbą reikia atlikti dabar, kartu su paminklo atnaujinimu.

Laiptams ir pamatui reikia apie 3,500 dolerių, taigi ne kokia milžiniška suma. Gerbiame visuomenę, prašome aukų iš organizacijų bei pavienių asmenų. Dar daugelis iš mūsų antvėsnį prašymą neatšilėpė. Prašome atverti savo širdis ir aukoti šiam tautinės reikšmės užmoju. Dabar!

Čekius rašyti: PAMINKLO GLOBOS KOMITETAS ir siųsti išdininko vardu: Mr. K. Juškaitis, 7005 S. California Ave., Chicago, IL 60629.

Iš anksto aukotojams dėkojame.

K. Milkovaitis
Komiteto vardu
6743 So. Rockwell Str., Chicago, IL 60629, Tel. 737-6245

Lietuvių Dailininkų Žiniai

Šiais metais Bendroji Dailės Paroda bus atidaryta spalio 30 d. Čiurlionio Galerijoje, Inc., lietuviško Midland Federal Savings banko patalpose, 4038 Archer, Chicago, IL 60632. Visi lietuviai dailininkai parodoje kviečiami dalyvauti. Bus skiriamos premijos \$1,500 bendroje sumoje.

Norintieji parodoje dalyvauti dailininkai atsiliepia laiškais iki rugsėjo 15 dienos. Atsiliepusiems bus išsiųstas parodos dalyvio blankas, kuriame yra visa reikalinga informacija. Jury Komisija bus paskelbta vėliau.

Rašyti dail. Mikui Šileikiui, Meno Tarybos pirmininkui, 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-6155.

Čiurlionio Galerijos, Inc.
Vadovybė

Lietuviai Evangelikai Romos Iškilmėse

Neseniai Amerikon grįžo Kun. Dr. E. S. Gerulis, Romoje atstovavęs savo Ev. Reformatų Bažnyčią ir Lietuvių Evangelikų Tarybą. Jis dalyvavo mūsų tautos Krikščionybės Minėjimo iškilmėse š. m. birželio mėn., kalbėjęs su Popiežium ir jam įteikė specialų adresą.

Romos iškilmėse dalyvavo ir savo talentais pasireiškė ir kiti evangelikai. Arūnas R. Kaminskas, iš Chicago's Ev. Liuteronų Tėviškės parapijos, dirigavo Lietuvių Operos Choriui. Išpildyta reformato A. A. prof. Vl. Jakubėno kūrinys "De Profundis". Chore giedojo keli tos pačios parapijos nariai. Pianistė Prof. Dr. Raiminta Lampsatytė-Kollars su dideliu pasisekimu akompanavo solistei L. Šukytei.

- H. Y. P. -

Renginiai

Rugpjūčio 2 d. - Pirmasis metinis Tautų festivalis Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Rugpjūčio 2 d. Lietuvos Dukterų gegužinė Marquette Parke.

Rugpjūčio 23 d. BALFo metinė gegužinė Jaunimo centre, Chicagoje.

Kr. Donelaičio pradinės ir aukštesniosios liuanistinių mokyklų 1986-1987 mokslo metų Tėvų komitetas. Iš kairės į dešinę: Eugenijus Paulius-sekretorius, Monika Kabliauskienė-ūkių reikalai, Rimantas Dumbrys-pirm. Birutė Pabedinskienė-išdininkė, Raimundas Gierštikas-vice-pirm., Irena Adickienė-pareng. vadovė.

Jonas Tamulaičio nuotr.

St. Petersburg, FL

St. Petersburg "Saulės" aukštesnioji, pradžios mokykla ir vaikų darželis šiuos mokslo metus baigė birželio mėn. 20 d. Buvo įteikiami mokinių pažymėjimai ir dovanėlės.

Atsisveikinta dr. Birutė Pumputienė, buvusi mokyklos Tėvų komiteto pirmininkė, įteikiant jai dovanas, kuri su šeima išsikelia gyventi į Lemoną, Illinois.

Pagerbti svečiai, mokytojai ir mokiniai buvo pavaišinti.

Pažymėtina, St. Petersburg "Saulės" aukštesniąją mokyklą baigusiai abiturientė Aldona Bobelytė įteiktas atestatas. Aldona yra VLIKo pirminko dr. Kazio ir Dalios Bobelių jauniausia dukrelė. Ji buvo darbšti, gabi, tvarkinga, tyli ir paklusni mano mokinė.

Mokslo metų bėgyje Švietimo Tarybos pasiūstas mokyklai rašinių temas, visuomet ji rūpestingai jas paraišydavo laimėdama konkursines premijas. Visi mokslo dalykai mokykloje buvo vedami santraukomis, kurias ji yra susegusi į savo atskirą specialų albumą.

St. Petersburgo lietuviai džiaugiasi turėdami savo naują "Saulės" liuanistinės mokyklos mokytoją.

Marija Peteraitienė
Mokyklos Direktorė

Dalyvaukime Padėkos Mišiose

Naujojo prelado Juozo Prunskio Padėkos Mišios (vieton vadinamų įvilkuvių) bus rugpjūčio 9 d. 3 v. p. p. Queen of the Universe bažnyčioje (7114 S. Hamlin, du blokai į rytus nuo Pulaski), kur jis dabar gyvena.

Vyskupas Vincentas Brizgys ir kun. Jurgis Šarauskas rugpjūčio 9 d. 3 v. p. p. Queen of the Universe bažnyčioje (7114 S. Hamlin) per prel. Juozo Prunskio Padėkos Mišias pasakys pamokslus lietuvių ir anglų kalba. Giedos par. choras ir sol. Al girdas Brazis. Kviečiami visi. Po pamaldų visiems užkanda.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI pasirošimas Kanadoje eina visu smarkumu, nes jau laikas nėra per daug ilgas. Į šventės rengimo komitetą įsijungė dr. S. Čepas aukų telkimui, Alf. Juozapavičius - laimėjimų organizavimui ir jų pravedimui, J. Stančius - bilietams, R. Sakalas - izdo reikalams, R. Lukoševičiūtė-Kurienė - rūpintis gauti lėšų iš valdžios, ji atstovauja kartu ir Kanados Lietuvių Bendruomenei. Tautinių šokių šventė bus Hamiltone 1988 m.

TARPTAUTINIS P.E.N. KLUBAS

Tarptautinis P.E.N. Klubas gegužės 15 d. savo suvažiavime Šveicarijoje priėmė šią rezoliuciją:

KADANGI vengrų policija 1987 m. kovo 4 d. Budapešte konfiskavo 350 egz. naujų vengrų savilaidinio žurnalą Egtajak Kőzött (Tarp Kompos Tašku), ir daugelį rankraščių. KADANGI šimtai knygų bei rankraščių, ypač istorinėmis ir religinėmis temomis, ir vertimų (Pascal'is Orwell'as, Solženicynas) buvo konfiskuota 1986 m. gegužės-gruodžio bėgyje, prieš Lietuvos katalikų inteligentiją nukreiptos akcijos metu, šios tautos 600 m. krikščionybės jubiliejaus išvakarėse;

KADANGI lagerio vyriausybė neseniai konfiskavo lietuvių kritiko Viktoro Petkaus išsamų rankraštį apie pasaulio literatūrą, prie kurio jis triušio septynerius metus Permės 36-1 konclageryje;

KADANGI ukrainiečių poetas Mykolas Rudenko neseniai pareikalavo, kad lagerio vadovybė sugrąžintų jos konfiskuotą jo rankraštį.

TARPTAUTINIS P.E.N. KLUBAS pakartoja savo chartoje išreikštą nusistatymą, kad niekas neturi teisės atimti iš bet kokio asmens ar bet kokios tautos svarbios jų kultūrinio palikimo dalies ar apriboti jų ryšius su pasauline literatūra;

PAREIŠKIA, kad knygų ir rankraščių, kaip ir rašytojų, negalima įkalkinti ar naikinti.

Išreiškia viltį, kad tokie veiksmai nebus pasikartoję.

Ypatingas pabaltiečių laimėjimas buvo gegužės 15 d. beveik vienbalsiai priimta rezoliucija, kurioje pasmerkiamas ir lietuvių katalikų inteligentijos persekiojimas, knygų bei rankraščių konfiskavimas. Už rezoliuciją balsavo 31 centras, susilaukė trys - Bulgarija, Rytų Vokietija ir Kinija. Ši rezoliucija yra savotiškas pasaulinės rašytojų organizacijos atsakas į sovietų pastangas įtikinti P.E.N. vadovybę, kad būtų uždaryti estų bei latvių P.E.N. centrai ir būtų apribota išeivių P.E.N. centro veikla. Tuomi Maskva stengiasi ir pasaulinio rašytojų bendravimo rėmuose įteisinti Pabaltijo valstybių okupaciją.

Po daugelio metų pertraukos, Lugano suvažiavime dalyvavo ir du "stebėtojai" iš Sovietų Sąjungos: neseniai "Sovietinio taikos gynimo komiteto" pirmininku paskirtas Genrikas Borovikas ir savitraščio Ogoniok redaktorius Vitalijus Korotičius. Derybos dėl sovietinių rašytojų organizacijos įstojimo į P.E.N. Klubą vyksta jau nuo 1964 metų.